

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

KEDD augusztus 24.

232. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 8-52

Arany negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovina trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovina trg 3. (Minerva-palota)

KÖZBESZÓLÁS

A beogradi konferencia, amely a gazdasági válság megoldásának módjait vitatta meg, rezolúciójában országos pártközi gazdasági bizottság felállítását követeli. Ez a gazdasági bizottság gondoskodna az ország gazdasági kormányzásának folytonosságáról, amelyet már annyiszor szakítottak meg az egymás után következő kormányváltások és lépten-nyomon felbukkanó pártpolitikai intermezzók. Valóban itt volna az ideje, hogy a gazdasági élet szanálásához fűződő nagy érdekeket megvédjük a politikai helyzet alakulásának békítő esetlegességeitől. Azonban ami az országos gazdasági bizottságot illeti, úgy véljük, hogy az fölöslegessé válik, mielőtt felállításának feltételei megvannak, viszont ha komoly és hatékony működésének feltételei hiányoznak, hiába valósítják meg. Ha a pártokat áthatja az a meggyőződés, hogy a politikai ellentéteket minden körülmények között félre kell tenni, míg az életbevágó gazdasági problémák elintézését nem nyerték, akkor a szakminisztériumok zavartalan, egybehangzó és a különböző érdekegyesítelek előterjesztéseit összeegyeztető munkája az országos gazdasági bizottság tervét tárgyalatanná teszi. Ha pedig a pártok antagonizmusának éle le nem tompul és a kormányzat leghasznosabb célkitűzéseit továbbra is áldozatául esnek a politikai harcoknak, akkor vajon milyen jótékony változást idézhet elő az a bizonyos pártközi gazdasági bizottság? Krajacs kereskedelmi és Pucelj földművelésügyi miniszternek hír szerint mélyreható reformszemek vannak a gazdasági kibontakozás biztosítására és már meg is alakult egy miniszteri bizottság ezeknek az eszméknek végrehajtása céljából. Szabad-e ilyen program beváltását attól a csekélységtől függővé tenni, hogy Nikics bennmarad-e a kormányban vagy sem? Nem gazdasági bizottságot, hanem a szanálásnak a politikai szempontokon felülkerülő akaratát kell megszervezni, hogy kilábolhassunk a krízis hinárijából.

A szuboticaik adóhátralékai körül tanulságos polémia támadt a pénzügyminisztérium kiküldötte és a városi adóhivatal főnöke között. A miniszteri vizsgálóbiztosnak azzal a vádjával, hogy az adóhátralékok felszaporodásának az adóhivatali személyzet lanyha tevékenysége és hiányos szakképzettsége az oka, az adóhivatali főnök ellenérvül többek között a régi, tapasztalt hivatalnokok elbocsátását veti szembe. Felmerül a kérdés: lehet-e a pénzügyi adminisztráció tisztviselői karának megválogatásában fontosabb irányelvet követni, mint azt, hogy a legnagyobb és egyedüli érdem az arravalóság? Nincs olyan nemzeti érdek, amely előírná, hogy fiatal és írártlan tisztviselők kedvéért kipróbált munkaerőket eltávolítsanak. A közgazdaság minden ágára vonatkozik ez a tétel, különösen azonban egy olyan kategóriára, amelynek szabatos működése nélkül az államháztartás egyensúlya nem tartható fenn. Sok szó folyt már erről, sok argumentum hangzott el a szaktudás elsőbbségi joga mellett, de ennyire világosan és gyakorlati mó-

don, mint a szuboticaik adóhivatal példájából, talán még egyszer sem rajzolódott ki az igazság, hogy a hivatali rátermettség figyelembevétele a tisztviselői kar szelekciójánál nemcsak tárgyi, hanem egyszerűségi nemzeti követelmény. Jó hivatalnok nem lehet rossz hazafi, de aki jó hazafi, még lehet rossz hivatalnok.

Györgyevics Dragoszláv szuboticaik főispán elhatározta, hogy interveniálni fog illetékes helyeken az utlevéllel kapcsolatos adóbizonnyaltkényszer megszüntetése érdekében.

A főispán jóvoltából oldották fel Szuboticán néhány hónappal ezelőtt az adóbizonnyaltkényszert, amelyet azonban a pénzügyminisztérium kivánságára most visszaállítottak, mert a fináncatóságok véleménye szerint az utlevél megszerzésének ez a könnyítése az adófizetés tempóját lassítja. Ezzel szemben a főispán joggal hivatkozhatik azokra az emi-nens gazdasági érdekekre, amelyek az utlevelek kiállításának megnehezítése ellen szólnak. Az adózóképesség csak csökken azáltal, hogy a polgárok az üzleti ügyeik lebonyolításához szükséges mozgási sza-

badságukban korlátozva vannak. Az államnak igen nyomatékos fegyverei vannak az adók behajtására: foglalás, késedelmi kamat, árverés és ezeknek a fegyvereknek a félelmetes tekintélye semmivel sem csorbul, ha adóbizonnyalt nélkül is hozzá lehet jutni utlevélhez. A főispáni akció sikere a kincstár kára nélkül jelentős előnye volna a városnak. Azt az adót, amit ki tudunk fizetni, megvehetik rajtunk, ha van is utlevelünk, míg olyan összegeket, amiket képtelenség előteremtteni, az adóbizonnyaltkényszer sem préselhet ki senki fiából.

A kisebbségi és a leszerelési kérdés az interparlamentáris Unió napirendjén

A szakbizottságok ülései hétfőn kezdődtek

Budapestről jelentik: Az interparlamentáris unió ebben az évben nem tart plenáris ülést, csak a szakbizottságok és az unió tanácsa ülésezik Genfben. A bizottsági üléseken a magyar csoport Berzeviczy Albert

elnöksével vesz részt és a legközelebbi napokban utazik Genfbe.

A tanács előkészíti a jövő évi párisi konferencia programját és a szakbizottságok főleg a kisebbségi jog és a leszerelés kérdésével fog-

nak foglalkozni. Báró Szerényi József tervezetét nyújt be az európai államok közeledésének érdekében.

A szakbizottságok ülése hétfőn kezdődött és szeptember elsejéig tart.

Győzött a görög forradalom

Pangalosz tábornokot izgalmas hajszá és tengeri ütközet után elfogták és Athénbe szállították — Konduriotisz tengernagy elfogadta a köztársasági elnökséget — Megkezdődtek a tárgyalások koalíciós kormány alakítására és a parlamentáris rendszer visszaállítására — Kondilisz tábornok rendeletet bocsátott ki a sajtószabadság visszaállításáról — Pangaloszt és kormányának valamennyi tagját rendkívüli bíróság elé állítják — György volt görög király tanácskozása híveivel

Kondilisz a parlament döntésétől teszi függővé a jugoszláv szerződés elfogadását

Athénből jelentik: A Kondilisz tábornok vezetésével kitört forradalom az egész vonalon győzött. Görögország teljesen a forradalmárok kezében van.

Konduriotisz tengernagy hétfőn megérkezett Athénbe és közölte, hogy hajlandó ismét átvenni a görög köztársaság elnökségét.

Konduriotisz már hétfőn meg is kezdte tárgyalásait a politikai pártok vezetőivel az új kormány öss-

szetételéről s a parlamentáris rendszer visszaállításáról.

Pangalosz tábornok, volt diktátor és a kormány valamennyi tagját, valamint a Pangaloszhoz hű tisztek nagyrészt letartóztatták és úgy Pangaloszt, mint kormányának tagjait rendkívüli bíróság elé állítják.

A győztes forradalom vezetői azt hangoztatják, hogy egyetlen céljuk a görög nép szabadságának visszaállítása.

Páncélos nasszáddal és több katonai hidroplánnal üldözték a menekülő Pangalosz hajóját

A forradalom kitörése Pangalosz tábornokot tudvalevőleg Specae szigetére érte, ahol a diktátor nyaralt. Pangalosz azonnal előkészületek tette arra, hogy Specaeből tengerészeti repülőgéppel megszökjék, de

egy forradalmi katonai repülőgép megakadályozta Pangalosz szökését és a volt diktátor rövid ellenállás után megadta magát, mire átkísérték a Pergamosz hajó fedélzetére. A hajó parancsnoka azonban Pangalosz mellé állt és Athén helyett Olaszország felé vette útját.

Kondilisz tábornok két torpedórombolót és néhány katonai repülőgépet küldött ki a Pergamosz felkutatására azzal a parancsal, hogy

a Pangaloszt szöktető hajót ellenállás esetén el kell süllyeszteni.

Az üldözők a Pergamoszt a Hydra szigettől északra fedezték fel és felszólították, hogy adja meg magát. A felszólítás eredménytelen maradt és

a Pergamosz ütközetbe bocsátkozott a Pailais páncélosnasszáddal és több katonai hidroplánnal. Az ütközet a Pergamosz győzelmével végződött

és a diktátor hajója Cap-Matapan irányában elmenekült. A hadiflotta több egysége csatlakozott a Pergamoszhoz és fedezte menekülését.

Kondilisz tábornok parancsot adott a Pergamosz elsüllyesztésére,

amire azonban nem került sor, mert a Leon torpedóüldöző hétfőn reggel elfogta Pangaloszt a Pergamosz fedélzetén és a volt diktátort hat tiszttel együtt Athénbe hozta.

A Leon parancsnokának közlése szerint Pangalosz elfogatásának pillanatában halottá vált és könnyűgött a torpedóüldöző parancsnokának, hogy engedje külföldre menekülni. A Leon parancsnoka azonban kijelentette, hogy Pangalosz a forradalom foglya. Pangalosz feleségének hír szerint sikerült külföldre menekülnie.

A diktátor hajóját fedező flotta parancsnoka, Kolitaxis tengernagy egyébként táviratilag közölte Kondilisz tábornokkal visszalépését és bejelentette, hogy Pireuszba jön, hogy a torpedó flottillát átadja.

Kondilisz tábornok nyilatkozata az új görög kormányzati rendszer kül- és belpolitikájáról

Kondilisz tábornok, a forradalom vezére vasárnap este fogadta a külföldi sajtó képviselőit és részletesen tájékoztatta őket Görögország kül- és belpolitikai programjáról. A jugoszláv-görög szerződéssel kapcsolatban megemlítette, hogy

1916-ban Jugoszlávia érdekében akciót vezetett, tehát senkisé

vádolhatja azzal, hogy ellensége Jugoszláviának. A szerződést tanácsadóival megvizsgálja és jóváhagyja abban az esetben, ha minden tekintetben megfelel az ország érdekeinek. Intézkedett azonban, hogy a szerződés szövegét a görög hivatalos lap ne közölje. Bizonyosnak tartja, hogy a jugoszláv kormány is helyesebbnek tartja, ha a szerződést parlamenti megállapodással és nem diktátorral köti meg.

Görögországnak Olaszországhoz való viszonyáról Kondilisz a következőket mondotta:

— A Dodekanezos kérdése nem lehet akadály a Görögország és Olaszország egyetértésének. Meggyőződésem, hogy Mussolini, aki nacionalista és hazafi, maga sem helyeselné, ha Görögország a Dodekanezos lakosságának jogait cserbenhagyná.

Forradalmi vállalkozásának magyarázatára áttérve, Kondilisz kijelentette, hogy

egyetlen célja a **teljeskörű diktatura által elfoglalt szabadság helyreállítása** volt.

Elsősorban politikus és tábornok létére vezére a nemzeti republikánus pártnak. Ha a diktatura megbuktatására igénybe vette a hadsereg segítségét — mondotta Kondilisz — ez csak azért történt, mert

a hadsereg az **egyetlen megszervezett hatalom az országban és teljesen megbízható.**

Ez volt az egyetlen lehetősége annak, hogy a zsarnokságot megbuktassuk. Konduriotisz tengernagy Athénbe való visszaérkezése után azonnal felszólította az összes politikai pártokat, hogy

alakítsanak **közös kormányt** valamennyi politikai pártvezér részvételével.

A politikai pártok vezetőitől ünnepléses nyilatkozatot fogok kérni, amelyben ki fogják jelenteni, hogy ezentúl a tisztek csak katonai képzés alapján léphetnek be a hadseregbe és onnan csak bírói ítélettel távolíthatók el. Így a hadsereg biztonságban érezve magát, végleg fel fog hagyni a politikával és a parlament megkezdheti munkáját.

Kondilisz tábornok **vasárnap** rendeletet adott ki a legteljesebb sajtószabadság visszaállításáról és kijelentette, hogy Pangaloszt és kormányát **valamennyi tagját rendkívül bír-**

ság elé állítja, mert súlyos bűnökért köfi felelniök.

Pangalos elvakult önzése, gyermekes meggondolatlansága, zsarnoki hajlama, az erkölcsi alap és erkölcsi rátermettség hiánya — mondotta Kondilisz — oka annak, hogy a tábornokot, akit **Görögország szerencsétlenségének** tartanak, alig pár hónapos működése után még a barátai is meggyűlöltek.

Pangaloszt internálták

Athénből jelentik: Pangaloszt és hat társát, akiket Pireuszban partraszállítottak és erős fedezet mellett Athénbe vittek.

az Akropolisz katonai fogházában internálták.

Kondilisz tábornok kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy Pangaloszt és társait haditörvényszék elé fogják állítani.

Bizalmat szavaztak az új köztársasági elnöknek

Athénből jelentik: Konduriotisz tengernagy, a köztársaság új elnöke vasárnap délután három órakor érkezett meg Athénbe. Az állomáson Kondilisz tábornok fogadta. Az új köztársasági elnököt a tömeg lelkesen megéljenzte. Konduriotisz az állomásról a köztársasági palotába hajtattott, ahol megszövegezték a proklamációt, majd Konduriotisz köztársasági elnök letette az esküt. Az eskü letétele után fogadta a pártok vezetőit, akik előtt kijelentette, hogy

első dolga lesz megalakítani az új kormányt és azután kiírják a választásokat.

mert Görögországot az alkotmányos élet keretei közé akarja vezetni.

A pártok, még a rojalisták is bizalmat szavaztak Konduriotisz elnöknek.

A rojalisták azt hiszik, hogy Konduriotisz vissza fogja állítani a királyságot.

As angol középtengeri flotta a görög vizekre hajózik

Londonból jelentik: György volt görög király, aki jelenleg Angliában tartózkodik, a görögországi forradalom hírére vasárnap Wolshebből Cremeaba utazott, ahol bizalmas híveivel egész nap tanácskozott. A tanácskozáson végig jelen volt Mária volt királyné is. A lapok szerint a volt görög királyt az események

alakulása nem lepte meg. György **dílandó figyelemmel kísérte a görögországi eseményeket** és tisztában volt azzal, hogy Pangalos diktatúrája csak új ellenforradalomra vezethet. A Daily Mail szerint

a görög ellenforradalom vezetői **között rengeteg rojalista politikai foglalt helyet.**

Párisi jelentés szerint a reggeli lapok csak rövid kommentárt fűznek a görögországi forradalmi esemé-

nyekhez. A sajtó megegyezik abban, hogy **Pangalos sorsa sajtó gyengesége következtében rég meg volt pécsettelve** és a pénzügyi nehézségek csak siettetették bukását.

A francia lapok londoni értesülése szerint egyébként

az angol középtengeri flotta **Málta szigetén parancsot kapott, hogy azonnal hajózzon görög vizekre,**

ami meg is történt.

A pénzügyminiszter jóváhagyta az új szubotica adókat

Györgyevics főispán kedden reggel Beogradba utazik és intervoniál a tanítóképző fenntartása és a rendőrség államosítása érdekében

A szubotica főispáni hivatal hétfőn délelőtt távirati értesítést kapott a pénzügyminiszteriumból, hogy **Pérics Ninkó pénzügyminiszter aláírta a szubotica városi közgyűlésnek nemrég elfogadott új adónevekről szóló városi szabályrendeletet és azonnal jóváhagyás végett megküldte a belügyminiszternek.**

Györgyevics Dragosláv főispán ebben az ügyben kedden reggel Beogradba utazik, hogy a belügyminiszteriumban kiegészítse a szabályrendelet azonnali jóváhagyását.

A városi tanács új adójavaslatát annak idején főleg a kereskedők és iparosok nagy ellenzéssel fogadták. A közgyűlésen a szabályrendelet tárgyalása alkalmával több felszólaló élesen bírálta a városi tanács gazdálkodását és ellenezte az új adók létesítését. Mint-hogy a közgyűlés nem vette figyelembe ezeket a felszólalásokat, a **szubotica gyárosok és kereskedők egyesülete letelebést adott be a belügyminiszteriumhoz a közgyűlés határozata ellen és kérte a minisztert, hogy a szabályrendeletet ne hagyja jóvá, mert az új adók teljesen tönkretennék az amagyt is nehéz viszonyok között tengődő szubotica kereskedelmet és ipart.** A Lloyd javasolta, hogy a közgyűlési tagok közül küldjenek ki egy bizottságot a szabályrendelet felülvizsgálására és csak ezután terjeszték a szabályrendeletet újból a közgyűlés elé.

A belügyminiszterium nem adott helyt a kereskedők kérelmének, hanem a pénzügyminiszteriumnak továbbította a szabályrendeletet véleményezés vé-

gett és minthogy a pénzügyminiszter jóvá hagyta az új szabályrendeletet, **valószínű, hogy a belügyminiszter is hasonló döntést fog hozni.** Györgyevics Dragosláv főispán kedden reggel Beogradba utazik, hogy kiegészítse, hogy a szabályrendeletet a belügyminiszter azonnal jóváhagyja. Györgyevics főispán beogradi újsa kapcsolatban van a szubotica városi rendőrség államosításával is. A legutóbbi városi közgyűlésen ugyanis többen azt indítványozták, hogy a rendőrséget államosítsák, ami által Szubotica város évi kiadásai ötmillió dinárral csökkennének.

Györgyevics főispán ebben az ügyben már többször eljárta a belügyminiszteriumban és **Maksimovics Bozsó belügyminiszter** elvben magáévá tette a rendőrség államosításának tervét és ha a pénzügyminiszter hajlandó a jövő évi állami költségvetésbe a szükséges összeget felvenni, akkor **1927 április elsején megszűntetik a szubotica városi rendőrséget, amelynek hatáskörét az államrendőrség fogja átvenni.** A főispán Beogradban dr. Radonics Jovan nemzetgyűlési képviselővel együtt fel fogja keresni Pérics Ninkó pénzügyminisztert és felkéri, hogy az államosításhoz szükséges összeget irányozza elő a jövő évi költségvetési tervezetbe.

Györgyevics főispán ezenkívül több fontos városi ügyet kíván elintézni. Többek között intervoniálni fog a közoktatásügyi miniszternél a szubotica tanítóképző ügyében, amelyet a kormány meg akar szüntetni. A főispán reméli, hogy az új tanévben is megnyitják a tanítóképző első osztályát.

A főlakáj

Irtó: Diószeghy Tibor

(A császárné kinéz a villa ablakán. Huszonöt éves. Szép? Izlés dolga. A császárnak például — most — nagyon tetszik. A császár harminckét esztendő. Balbára, alig észrevehetően, biceg. Száz év múlva egy történelmi erre fogja visszavezetni az északi háború kitörését. A császár lábujjhegyen a császárné háta mögé lép és megcsókolja a nyakát.)

A császárné (megfordul): Henrik!

A császár: Édes! (Meg akarja ölelni.)

A császárné: Mi érteleme van ennek?

A császár: Én tudom, hogy...

A császárné: (gyöngéden, de határozottan): Maga nem tud semmit, Henrik. Maga sohasem tudott semmit, Henrik. És maga nem fog tudni soha semmit, Henrik.

A császár: Gondolod, hogy ostoba vagyok?

A császárné: Maga nagyon kedves, Henrik.

A császár: Szóval ostoba vagyok. Mindegy, én már annak is örülök, hogy kedvesnek találsz. Izabella, én igazán szeretlek téged.

A császárné: Hígyje el, nem gúnyolódásként mondom, hanem egészen őszintén, én is örülök annak, hogy négy évi házasság után végre rájött erre.

A császár: Izabella!

A császárné: Kissé kényes ezekről a dolgokról beszélni, mert maga mostanában érthető módon érzékenyebb, mint azelőtt... Én — én most már nem va-

gyok olyan érzékeny, mint azelőtt...

A császár: Ami azt illeti...

A császárné: Magát meg fogja ez lepni — én szerelmi házasságot kötöttem.

A császár (csakugyan csodálkozik): Én ezt nem tudtam.

A császárné: Nekem tetszett maga, mielőtt még megláttam. A fényképéről. És nagyon boldog voltam, hogy magához kell feleségül mennem, nem Nikoláj nagyherceghez. Képzheti, hogy nem örültem neki, amikor megtudtam, hogy maga (némi gúnyal) a művésznőbe szerelmes.

A császár: Te okos asszony vagy, Izabella és meg tudod érteni a dolgokat... Az a viszony akkor már két esztendője tartott. És én még csak meg se néztem a fényképemet... a külügyminiszter választott ki téged. Mért lettem volna szerelmes beléd? Én nem tudtam akkor, hogy te ezt így fogod fel.

A császárné: Mondom, hogy akkor még érzékenyebb voltam. Ma már, természetesen, nem vetek semmit a szemére. De akkor sokat sirtam.

A császár: Sirtál? (Érzi, hogy most mondani kellene valamit.) Én téged azelőtt nem ismertelek. Nem is szerethettelek meg. Csak most, hogy közelebb jutottunk egymáshoz...

A császárné: Most, hogy a művésznő kidobta...

A császár (megtöprengően): Izabella!

A császárné: Bocsánat!

A császár: Különböznél igazad van. Kirugott. Bestia.

A császárné: Azt hiszem, hiszgelő rá nézve, hogy most kellet magának. Amikor maga nem kell annak. És más né nincs a közelben. A feleség éhes és megkívánt.

A császár: Megkívántalak. (Élesen nézi.)

A császárné: Mondom, hogy már nem vagyok érzékeny. Én nem törődöm ezzel sem. Nekem maga még mindig tetszik.

A császár: Feleltsük el, ami történt. Kezdjük újra az életet. Még fiatalok vagyunk.

A császárné: Tudja jól, hogy nem lehet.

A császár: Mért nem? (Közeledik hozzá.)

A császárné: Maradjon, kérem. (Leszáll a szemét.) Ő már ugyanis féltékeny.

A császár (kiegyenesedik): Mért talán valamit szólni?

A császárné (hallgat.)

A császár: Mit mondott?

A császárné: Semmit.

A császár: Nem igaz. Követelem, mond meg, mit mondott?

A császárné: Tegnap meglátta, hogy maga a vacsoránál megszorítottam a kezemet az asztal alatt. Amikor lefeküdtünk, nagy jelenetet csinált és azt mondta, hogy ha ez még egyszer előfordul, kiteszi a maga szürét.

A császár: Rohadt fráter. (Szörnyetevősen dühös, uyi meg nem mondhat nekem.) Miből vette ezt a villát? Tolvaj!

A császárné: Entőlem kapott zsebpénzt. Négy év alatt összeszórta.

A császár: Alfons. (Szörnyet.) Izabella,

gyere el velem innen. Ez piszkos dolog, ennek a kenyerét enni. Elmegyünk Madridba, a nagybátyámhoz, ott jó a koszt.

A császárné: És a botrány? Ő szeret engem és mindenre képes. Tele fogja kürtölni az összes újságokat, hogy négy évig a szeretője voltam.

A császár: Kürtöljön, ha neki jólesik. Még ma itthagyjuk. Nekem van elég pénzem a vasúti jegyre.

A császárné (szomorúan): Szép volna Henrik, nagyon szép volna. De maga el felelt, hogy nekünk gyerekeink is vannak. És, mégis, ő az apjuk... Mi nem tudnánk a gyerekekről gondoskodni, az Aliznak megint cipő kell... a Szávátort két év múlva már be kell írni az iskolába... Tudja maga, hogy mennyi az a tandíj?

A császár (szégyenkezve): Nem. (Szörnyet.) De talán lehetne szegénységi bizonyítvánnyal tandíjmentességet... Kiadtam egy ilyenféle rendeletet annak idején...

A császárné: Nem, nem. Én félek a szegénységtől. A gyermekeim miatt. Ha nem lennének, elmennék magával... én zongoraleckéket adnék, maga meg francia órákat... De így? Örüljünk, hogy egy tisztességes ember és hű maradt császárához a lázadás után is. Ha meg lesz a restauráció, maga ki fogja nevezni bárónak. (Kacéran.) Ami pedig a szerelmet illeti, talán akkor...

A főlakáj (széttárja az ajtót, az alatti valói hódolat és házigazdai hőzvettség vagyunkéval): Tálalva van!

KISEBBSÉGI ÉLET

A genfi kisebbségi kongresszus titkára Ewald Amende dr. folytatja cikksorozatát az angol lapokban az európai kisebbségi mozgalomról. Ewald Amende legújabb cikkében többek között a következőt írja: »Mi az az egységes közös cél, amelyért az európai nemzeti kisebbségek az államok keretein belül dolgoznak? Ezt a célt így fejezhetjük ki: tevékenykedési szabadság minden nemzeti kisebbség számára. vagy rövidebben: kulturális önkormányzat, autonómia minden egyes nemzeti csoportnak, vagy — mint a kisebbségvédelmi szerződések terminológiája mondja: — autonómia minden egyes nemzeti kisebbségnek! E szerint a jövőben a nemzetiségi együttélés szabályozásánál állami gyámságról szó se lehetne. Gyakorlati értelemben ez azt jelentené, hogy az összes nemzeti kisebbségi kulturát szolgáló iskolák és intézmények — az állam bizonyos mértékű felügyelete mellett — a nemzeti kisebbségi csoportok kezébe mennének át. A nemzeti kisebbségeknek ez alapvető fel fogása szembehelyezkedik a Kelet nemzeti állameszméjének képviselőivel, akik a nemzeti kisebbségben nem közösséget, hanem csak egyes embereket látnak, akiknek nyelvi és vallási jogait tekintetbe kell venni. Ez a nagy nézeteltérés rövidesen oda fog vezetni, hogy két fél a szellemi fegyvereket egymás ellen fogja fordítani. Ezt a nagy vitát nem lehet elkerülni, miután a nemzeti kisebbségek kollektivitásának fel fogása és a kulturális önkormányzatért folyó jogvita mögött ma nemcsak egyes vezetőpolitikusok, hanem maguk a nemzeti kisebbségi csoportok állanak, tehát sokmilliónyi ember. De van még egy másik ok is, aminek következtében a nemzetiségi kérdés gyorsabban fejlődik. Az 1925 február 7-iki esztországi kisebbségi törvény a nemzetiségek kulturális önrendelkezése elméletéből realitást csinált és a kollektivitást elismerte. Most, hogy e törvény elfogadása óta egy év telt el, megállapítható, hogy a nemzetiségi törvény ellenzőinek jogos ítélete — amely szerint ez az autonómia államot hoz létre az államban és így az állami autoritást gyengíti, valamint a nemzeti kisebbségeket a többségtől elszakítja — helytelen volt. Éppen az esztországi fejlődés bizonyította be azt, hogy egy állam a nemzeti kisebbségeknek teljes kulturális autonómiát adhat, sőt még azt a jogot is megadhatja, hogy tagjaikat kényszeradózásnak vethessék alá, anélkül, hogy a kisebbségek és a többség között ellentétek következzenek be. Az természetes, hogy az első autonómia törvényt nem tekinthetjük a kisebbségek kulturális önkormányzata végleges megoldásának; hiszen az egy országban csak elszórtan élő népcsoportokhoz alkalmazkodik személyi és nem területi alapon nyugszik. Olyan esetekben, ahol a nemzetiségi csoportok zárt tömegekben élnek, az önkormányzatot területi alapon kell kiépíteni, mert ez az egyetlen mód a kérdés megoldására.«

*

Az erdélyi iskolarendelet, amely már hetek óta foglalkoztatja a kisebbségi közvéleményt, most került nyilvánosságra. A rendelet a szabad iskolaválasztás jogának problémáját úgy oldja meg, hogy ezzel tulajdonképpen senki sem élhet. A rendelet így szól: »Mindazok a zsidó tanulók, akik eddig nem jártak román tannyelvű iskolába, beiratkozhatnak a magyar iskolába. Az így beiratkozni kívánó tanulók szülei kötelesek egy deklarációt adni, hogy magyar nemzetiségűnek tartják magukat. Ez a deklaráció azonban csak akkor érvényes, ha nem ellenkezik egy már előbb tett deklarációval. A helyzet eddig az, hogy a zsidó elemi iskolák már eddig is kénytelenek voltak áttérni a román tannyelvre, nehogy bezárják őket. Zsidó elemi iskolából tehát nem igen került ki olyan tanuló, aki eddig nem román tannyelvű iskolát látogatott. Ha akadna is ilyen, annak szülei deklarációt kötelesek adni magyar nemzetiségükről, ha ennek ellen-

kezőjéről még nem adtak nyilatkozatot. Ilyen nyilatkozat azonban a hat év előtti népszámlálás, amikor rendelet volt arról, hogy a zsidókat nem szabad magyarnak írni, hanem zsidó nemzetiségűnek. Nagyon kevés olyan zsidó családenntartó fog tehát akadni, aki a rendeletben előírt feltételnek megfelelhet.«

*

A paktum előnye igen kis mértékben mutatkoznak az erdélyi magyarság számára. Ellenzékbe megy a romániai magyarság — írja a temesvári lap — ha jogai teljesítésébe vetett reményét továbbra is csak üres ígérgetésekkel táplálják. Mert ígéretet hallott eleget ez a hányatott kisebbségi nemzet. Nemcsak Averescuéktól, hanem az előző kormányoktól is. Az ígéretek közül azonban vajmi kevés teljesedett. Hét éves kisebbségi életünk alatt mindinkább rongyolódunk. Az agrárreform elvette telepeseink keserves munkával termővé tett földjét, az oktatásügyi reform megfosztott magyar nyelvünk tanulásának lehetőségétől és ha visszatekintünk erre a hét esztendőre, kisebbségi nemzeti életünk romjain sirhat könnyes tekintetünk.

A volt osztrák népszövetségi főbiztos a dunai szövetségért

Zimmermann kijelentette, hogy csak a volt monarchia gazdasági egységének helyreállítása oldhatja meg a súlyos gazdasági válságot

Newyorkból jelentik: A William-Town-i politikai intézet képviselői előtt dr. Zimmermann Alfréd, volt népszövetségi főbiztos részletesen beszámolt ausztriai működéséről. Kijelentette, hogy

a Kelet Európát nyugtalanító válság csak a leoszorosabb gazdasági együttműködéssel, kereskedelmi szerződések kötésével és a vámsorompó megszüntetésével

oldható meg.

Hangsúlyozta Zimmermann, hogy ezeknek az intézkedéseknek végső célja szükségképpen

a dunai szövetség megalakítása.

A Habsburgok volt birodalmát nem mint politikai, hanem mint kereskedelmi és ipari egységet, a legsürgősebben ismét helyre kell állítani — fejezte be fejtegetéseit a volt osztrák népszövetségi főbiztos.

Meggyilkoltak egy török milliárdost a leghirhedtebb párisi ópiumtanyán

„Irtóztam tőle, meg kellett ölnöm!” — mondotta a gyilkos, egy fiatal, szép táncosnő

Páris, augusztus

Sötét, eldugott utca a 19-ik kerület egyik rosszvilágítású zsákutcája a Puebla-passage. Messze a boulevardok csillogó világosságától, kopott, rozoga bérkaszárnyák emelkednek itt a magasba, lompos asszonyok, dülöngő férfiak, toprongyos gyermekek alkotják az ucca publikumát.

De éjjel, amikor bezárnak az előkelő mulatóhelyek kapui, egyszerre megváltozik az ucca képe. Elegáns autók gördülnek elő, az autókban elegáns idegenek szállanak ki, akiknek arcszíne a színskála minden fokozatát mutatja, a sárgát, barnát, bronzszínt, feketét és elvétve a fehéret is. Külön csengő ad jelt a legkopottabb házak egyikében. Halkan kitarul a kapu, az ujonnan érkezettek felvonnak az első emeletre, ahol az egyik lakás ajtaja már nyitva van. Pizkos, szennyes előszoba tárul a belépő elé. Az előszobából azonban káprázatos pompájú terembe lép az éjszakai vendég. A kelet minden szépségét varázsolta ide. A villanylámpák ezer színben pompázó fénye megvilágítja a falakat és a pazar perzsa- és szmirnaszőnyegeket. Szék nincs a teremben, csak puha párnák emelkednek fekvésre csábító kereveteiken.

Ópium és szerelem

Az ópium és szerelem tanyája ez a párisi ház, amelyben esténként összejönnek a francia főváros exotikus vendégei. Arabok, kínaiak, négerok, japánok, messze Kelet népeinek Európába beküldött nábobjai keresik fel ezt a helyiséget. Az egyetlen hatalom, amelyet itt komolyan vesznek: a pénz. Akinek pénze van, az fenéig dűlködhet a

Azonban nem estünk kétségbe. Biztunk magunkban, biztunk erőnkben és hittük, hogy a romokon új otthont építünk, a melyben egyenlő jogokkal bíró szomszédai leszünk a többségi nemzethez és a többi kisebbségekhez tartozó testvéreinknek. És elkészítettük a tervet, amely beleilleszkedett az állam grandiózus építményébe. De építeni nem tudtunk, mert nem találtunk megértésre. Kormányok jöttek, kormányok mentek és aránylag rövid élete alatt egyik sem ért rá, ami hajainkkal, ami panaszainkkal, ami kérelmeinkkel is komolyan foglalkozni. Jött azután Averescu generális, a romániai szabadságharcnak egyik aktív szereplője, az egyenes, nyílt, szókimondó katona. És jött Goga Oktávián, a költő, a nagyműveltségű európeér és amit eddig nem tudtak megcsinálni a kormányok; megcsinálták. Még kormányzói gondoktól mentesen megteremtették a magyarság reprezentánsaival az együttműködés lehetőségét és megállapították feltételeit. És kormányra jutottak és... És nincs tovább. Amikor ezután következett a mai napig, az a magyarság jogainak változatlan csorbítása volt.

pott sirógöröcsöket, ájulási rohamokat.

A török ur eltűnik

Mi játszódott le a pueblauteai házban, tulajdonképpen nem tudja senki. Rejtélyesek és megfejthetetlenek még a gyilkosság körülményei. A szomszédok csak annyit hallottak, hogy egymásután durrantak a pezsgőpalackok, az egyik szomszéd még meg is számlálta, hogy tíz perc alatt tizenkét üveget bontottak fel. Négy óráig tartott a tivornya. Akkor hallották, hogy becsapódik az ajtó, csend lett.

Reggel öt óra felé egy Thisson nevű kereskedő, aki egy emelettel lakik Collmann lakása felett, felébredt álmából és egy pillanatra úgy vélte, mintha egy fér hörgését hallaná, de ez csak pillanatig tartott és abban a hiszemben, hogy képzeli, nyugodtan maradt ágyában. Ismét csend lett és úgy látszott, mindenki aludni tért Collmannéknál.

Hétfőn délelőtt a két francia ur, Camille Fleury és Edmond Rhone jelentkeztek a párisi rendőrigazgatóságnál és elmondották, hogy dűsgazdag török ismerősük, Ipko Mohamed ben Meadl nyomtalanul eltűnt. Ők négy óráig együtt voltak vele a Puebla-passageban, majd barátjukat otthagya hazamentek és csak arra kérték Collmannat, hogy reggel vezesse haza a török vendéget, aki egyáltalában nem ismeri ki magát a francia fővárosban. Azonban barátjuk nem jött haza, ők azonnal autóba ültek és felkeresték Collmannat, aki azonban kijelentette nekik, hogy Ipko Mohamedet már régen hazakísérte és a kapu előtt letette autójából.

A detektívek, akik régen szemmel kísérik a különböző párisi büntények működését, azonnal a Puebla-passage házába hajtottak. A nagyteremben nem találtak mást, mint az éjjeli tivornyázás szomorú nyomait, üres pezsgőpalackokat, hamut, poharakat, a dáridókat követő reggelek hangulatát.

Collmann nem volt otthon, csak a kis néger boy, aki állandóan pityeregve magyarázta, hogy Collmann ur elutazott messzire.

Kiderül a gyilkosság

A detektívek nem nyugodtak bele a látottakba és tovább hatoltak. A nagyteremtől egyik távoleső kis szobának ajtaját elzárva találták. Feltörték az ajtót és a földön fekvő két véres alakra bukkantak. Az első pillanatban azt hitték, hogy mind a két alak halott, mind a kettő, akikről megállapították, hogy az egyik Ipko Mohamed, a másik pedig a fiatal táncosnő. Pompás perzsa-szőnyegen feküdtek a véres testek, a szővevényes mintát vértócsa borította. A török keze a melléte fekvő leány nyakára kulcsolódott, amelyen kékesen duzzadtak ki az erek. Az előhívott orvos azonnal megállapította, hogy csak a férfi halott, a leány él, noha mély ájulásban van, állapota nem is súlyos. A vizsgálat kiderítette, hogy a táncosnő egy éles pecsenyevágó késsel gyilkolta meg a keleti vendéget, aki — úgy látszik — halálrészleten súlyos küzdelmet vívott gyilkosával és halálutójában ájulást fogott a fiatal táncosnő.

Néhány órával kórházbeállítás után a leány, akiről csak annyit tudnak meg, hogy Madeleinek hívják, magához tért. Irtóztos sikollyal válaszolt a faggató detektívek kérdéseire.

Óráig tartott, amíg érthető választ tudtak kicsikarni belőle. Ekkor is csak ennyit mondott és hangoztatott újra és újra:

— Nem tudom, miért tettem, nem tudom, hogy történt... Utáltam, borzasztóan utáltam... Utáltam... Nem tudtam szabadulni tőle és nem bírtam vele lenni. Öljenek meg, végezzenek ki, nem akarok élni tovább.

A szaggatott vallomás hisztérikus rohammal végződött. A leány újból és újból kiáltotta:

— Hagyjon békében, eresszen el!

Majd mély álomba merült.

Az ópiumtanya gazdája, Collmann nyomtalanul eltűnt. Ugy látszik, ő fedezte fel a gyilkosságot és félt a rája is váró büntetéstől, értékes berendezésű lakását hátrahagyva, külföldre menekült. (t. i.)

CIRKUSZ

●●●

A palicsi cápa

Nyári történet levelekben, periratokban és párbajjegyzőkönyvben

1.

Palics, 1926 július 20.

Kedves Anikóm! Itt vagyok Palicson... A világfürdő meglehetősen unalmas. Itt csak a por és a drágaság nagyobb, mint a többi mondain fürdőhelyen. Elegáns selyem trikóm a strandon meglehetősen feltűnést kelt. Más hatás azonban nincs. Van itt egy jóképű fiatalember, az akkorákat néz rám, hogy majd kiesnek a szemei, de szörnyű gyáva, nem mer megszólítani. Már három napja mosolygok rá biztatón. Ha a hét végéig nem történik valami, összecsomagolok s megyek Abbáziába. Elvégre nem érdemes itt tönkretenni gyönyörű fürdőkosztümöm. Csókol Jucid.

2.

Palics, augusztus 4.

Drága Anikóm! Jaj de izgatott vagyok. Kis hijja, hogy el nem pusztultam s igazán majdnem a más világról küldök neked üdvözetet. De elmondok mindent sorjába. Azt hiszem irtam neked arról a gyáva fiatalemberről, aki napok óta csak néz és néz és nem mer megszólítani. Kitaró munkával odáig jutottam, hogy ha én kiuszom a mély vízbe, ő következetesen arra csónakázik és néz és néz, de a viláért nem szólna. Már azt hittem, hogy vagy néma, vagy arra vár, hogy belefutladiak a tóba. Ma elhatároztam, hogy vagy-vagy. Hideg volt, esett az eső, alig pár elszánt ember fürdött. Gondoltam, rendezek egy mű vízbefulladás, hogy kimentsen. Szerencsére erre nem volt szükség. Mikor beusztam a tóba, a Gyönyörű Gyáva a csónakjából utánam kiáltott:

— Vigyázzon nagyságos asszony, ne usszon mélyre, azt hallom, cápa van a palicsi tóban.

— Én nem vagyok olyan gyáva, mint... kiáltottam vissza, de nem volt időm a mondatot befejezni. Egy rettenő nagy cápa bukott fel a vízből s közeledett felém. Rémeset sikoltottam. Látad volna a Gyönyörűt, hogy mennyire nem volt gyáva. A csónakban volt egy hatalmas kés, azt felkapta, odauszott hozzám. Előbb felvágta a fenevad (ugye a cápa is fenevad?) hasát, aztán engem a karjai közé kapott s kiuszott velem a partra. Én teljesen eszméletlen kívül voltam s jóformán csak akkor tértem magamhoz, mikor a szállodában elbucszott tőlem... De nem véglegesen... Együtt utazunk Abbáziába.

Csókol Jucid.

3.

Tekintetes királyi Járásbiróság!

Lodor László szuboticei lakos bankivatalnok megbízott engem, hogy egy kitömött cápát preparáljak részére s azt helyezzem el a palicsi tóban. Megbízásának ez év augusztus hó 4-én eleget is tettem. Alperes a kitömött cápa bőrét késsel felhasította, mi által 4500. dinár kárt okozott nekem. Minthogy ezt megfizetni nem hajlandó, igazolt ügyvédem útján kérem stb stb.

Tisztelettel

Ésíríránt Mór
állatpreparátor és műtömő.

4.

Tekintetes Lodor László banktisztviselő urnak Szubotica.

Kedves Barátunk!

Megbízásod folytán megjelentünk dr. Kotyi János ügyvédjelölt urnál, hogy tőle nevedben lovagias elégtételt kérjünk, mert folyó hó 5-én téged a palicsi strandon plagizátor-nak nevezett. Dr. Kotyi János ur kijelentette, hogy elégtételt nem ad s előadta, hogy neki évek óta szokása, hogy a palicsi strandra műpókot s egyéb műhogarakat visz magával s azokat alkalmas pillanatban azoknak a hölgyeknek fardörhajára helyezi, akikkel meg akar ismerkedni. Alitása szerint Te ezt az ötletét elplagizáltad, amikor Észbontó Jucika ónagya-

ságával való ismeretkötél céljára műcápát vetél igénybe.

Minthogy dr. Kotyi János ur az elégtételadást megtagadta, Részéről stb.

Tisztelettel Lovagias Sasa s. k. Jölfé-sült Tiborc s. k.

A másolatok hitelül:

— pipa —

Monstreküldöttség tiltakozik a szuboticei adóstatárium ellen

A nyolc napos ultimátum visszavonását és Bogojevics miniszteri biztos visszahívását követelik

Bogojevics Iván pénzügyminiszteri biztos rendelete, amely szerint mindenkinek nyolc napon belül rendezni kell összes adóhátralékát, nagy ijedséget keltett Szubotican. Az adóhátralékok ilyen statáriális behajtása egyenesen katasztrófális hatást idézne elő és emiatt az érdekeltek körében mozgalom indult meg, hogy a hatóságokat a rendelet visszavonására bírják. Az akció kezdeményezői felkérték Jurics Márkó képviselőt, hogy tolmácsolja kívánásait Gyogyevics Dragoszláv főispánnál, illetve vezessen egy monstre küldöttséget a főispánhoz, akitől kérni fogják, hogy eszközölje ki Bogojevics miniszteri biztos nyolcnapos ultimátum-rendeletének visszavonását és a miniszteri biztos visszahívását. Azonkívül arra is ké-

rik a főispánt, hogy interveniáljon a kormánynál, hogy az adóhátralékok rendezésére 1928 végéig adjanak halasztást.

Jurics Márkó képviselő kijelentette, hogy teljesíti a kérést és vezetésével a küldöttség pénteken délelőtt tíz órakor keresi fel Gyogyevics Dragoszláv főispánt. A küldöttség résztvevői a Hevér-féle vendéglőben (a kiskápolna mellett) a magyar radikális klub helyiségében gyülekeznek.

Az akció kezdeményezői párt és nemzetiségi különbség nélkül felhívják a város adófizető polgárságát, hogy a küldöttségben vegyenek részt, hogy így minél nagyobb számmal képviselhesék az adózó polgárok érdekeit a pénzügyminiszter előtt.

Robbanás a moziban

Levegőbe repült a jástomici mozi teteje és a környék lakói kiestek az ágyból

Beeskerekről jelentik: Jása-Tomic községben, Matonovics Toma műzijában vasárnap este előadás közben felrobbant a vetítógép dinamója. A közönséggel zsufolásig megtelt moziban a hatalmas detonáció óriási pánikot idézett elő, az emberek hanyatthomlok menekültek ki a teremből.

A robbanás ereje levegőberopította a

mozi tetejét és a falak bedőltek. A légnyomás a közeli házak lakóit kidobta az ágyból és betörte az ablakokat.

Csodálatos véletlen folytán a mozi közönsége szerencsésen megmenekült és a nagy tolongásban sebesülés sem történt.

A szerencsétlenség okának kiderítésére megindult a vizsgálat.

Mi lesz a szuboticei villamossal?

A villamosiársaság új investíciókra és az árak leszállítására kötelezi magát — Ki akarja építeni a városligeti vonalat s a palicsi kettős vágányt

A szuboticei villamostársaság áramszolgáltatása ellen mostanában nem igen van különösebb panasz. Azok a mizériák, amelyek azelőtt napról-napra megismétlődtek, hogy a villamos világítás órák hosszat szünetelt, megszünteknek tekinthetők. A közönségnek ma még jogos kilódsza van az ellen, hogy a villamos utazás a Szubotica és Palics között néhány kilométeres uton majdnem egy órát vesz igénybe, azonban azok az állapotok, amelyek a régi rezsím alatt voltak, hogy a villamosteplnek nem volt szene s hogy a város villamosközlekedés és világítás nélkül maradt, már csak a mult emlékei közé tartoznak. A villamosteplnek most rend van.

Minthogy a közönség nemcsak a nyári hónapokban, hanem télen is állandóan panaszkodik a villamos közlekedés mizériái miatt, érdeklődtünk a villamosiársaságnál, hogy mi az oka a háromnegyed órás palicsi utnak, mikor építik meg a kettős vágányt, miképen akarják a közönség igényeit kielégíteni. Kiderült, hogy Szubotica város és a villamosiársaság között a kérdések egész sora rendezetlen még, holott a közönség érdeke azt kíváná, hogy végre rendeztessék a város és a villamosiársaság között minden függő kérdés, a villamosközlekedés jobb legyen, az áram olcsóbb s hogy biztosan lehessen számítani rá, hogy a magánháztartások és az iparvállalatok rendszeresen kapjanak villamos áramot. A villamostepl vezetősége a folyamatban lévő tárgyalások anyagáról a következő információt adta:

— Mi mindent meg akarunk tenni, hogy Szubotica és Palics között a villamosközlekedés gyorsabb legyen.

Hajlandók vagyunk a második sínpárt kiépíteni

s erre nézve legutóbb e hó 11-ikén tetünk ajánlatot a városi tanácsnak.

— Ez a kérdés azonban összefüggésben van különböző más kérdésekkel.

— A város és a villamostársulat harmincöt év előtt két szerződést kötött az akkori Szabadkai—Palicsi Villamostársulattal, illetve az engedélyesekkel. A szerződés szerint

öt. illetve hat év múlva a városnak joga van a telepet s az egész berendezést megváltani.

A megváltásnak ez a lehetősége örökös Damokles-kard s lehetetlenné tesz minden beruházást, noha nagyon kétes, hogy öt-hat év múlva lesz-e a város abban az anyagi helyzetben, hogy a megváltási összeget megfizethesse s a beogradi és a szombori — házi kezelésben igazgatott — villamos eléggé bizonyítja, hogy

a város házi kezelésében a villamos-áram drágább, a villamosszolgáltatás rosszabb,

mintha üzleti alapon működő vállalat igyekszik a közönség igényeit kielégíteni.

— A villamosiársaság részvénytársaság elsősorban a szerződés meghosszabbítását kívánja, ezzel szemben ingyen átengedi a szerződés lejártakor azokat az investíciókat, amelyeket az utóbbi két évben eszközölt, tehát az új kocnikat, talpfákat, széntornyokat, turbinákat, gépeket és épületeket. Hajlandó a társaság kiépíteni a városligeti vonalat s a palicsi kettős vágányt.

A közönség érdekében a villamostársulatnak ez az ajánlata épen annyira fontos és zsebbe vágó, mint az ajánlat-

nak az a része, amelyben a társulat a villamos vitéldij és az áramszolgáltatás díjának leszállítására kötelezi magát.

A világítási áram díja a társulat ajánlata szerint szilárd valutában lenne megállapítva s a többi vajdasági városokkal és Beograddal szemben lényegesen olcsóbb volna.

A szuboticei közönséget, iparosokat, kereskedőket súlyosan érinti a gazdasági válság. Ilyen körülmények között fontos és sürgős, hogy a városi tanács minél előbb foglalkozzék a villamosrészvénytársaság ajánlatával és segítse hozzá a lakosságot, hogy a villamosvilágítás terén megtakarításokhoz jusson.

Ujabb rablótámadások Bánátban

Álarcosok harca a siketnémával Beeskereken — Kocsitolvajok leütöttek egy asszonyt Klek-ben

Beeskerekről jelentik: Az elmúlt éjszaka különös rablótámadás történt Beeskereken. Petrovics Nikola siketnéma ember éjfélkor hagyta el Szrdanov Gyóka kocsmáját és mintegy száz lépésnyire öt álarcos emberrel találkozott, akik megtámadták.

Az álarcosok pénzt követeltek a siketnémától, aki jelekkel mutogatta, hogy nem érti, mit akarnak tőle. Erre a támadók nekiestek, megfofozták, zsebeit átkutatták, de csak öt dinárt találtak nála. Néhány pofon után utnak engedték a siketnémát, aki visszafutott a kocsmába és némajelekkel elbeszélte, mi történt vele. A kocsmá népe az utcára ment és éppen ebben a pillanatban értek oda az álarcos rablók. Már összetűzésre került a sor, amikor a kocsiuton arra lovagolt egy katonatiszt, aki a veszekedés hallatára revolvert rántott elő és háromszor a levegőbe lött. A rablók erre a szomszédos ház kerítésén beugrottak a kerbe és eltűntek a sötétben. Mire a rendőrség érkezett, a rablóknak már sehol sem volt nyoma.

A bánáti Klek községben vasárnapra virradó éjjel Hofman Miklós földműves felesége zajt hallott az udvarról. Kiment és látta, hogy két ember azon dolgozik, hogy a kocsiit kihuzza a kocsiszínből. Az asszony kiáltozni kezdett, mire az egyik tolvaj hatalmas fatuskóval fejbe vágta, úgyhogy eszméletlenül terült el. Mire a gazda kiment az udvarra, a támadók már elmenekültek.

Titkos fegyverraktár — husz revolverből

A beogradi rendőrség nyomozást indított a rémhírtérjesztő után

Beogradból jelentik: Nagy feltűnést keltett a Politika című lap közleménye, amely arról számolt be, hogy egy tekintélyes beogradi kereskedő lakásán titkos munició raktárt fedeztet fel a rendőrség és hogy ezzel kapcsolatban szenzációs letartóztatások várhatók az ország több városában. A közönség körében meglehetősen riadalmat okozott a hír és a rendőrségnél számosan érdeklődtek az események részletei felől. A rendőrség erre hétfőn hivatalos kommunikét adott ki, amelyben megállapítja, hogy a titkos fegyverraktárról szóló hír — koholmány.

Bejelenti a kommuniké, hogy megindítják a nyomozást annak megállapítására, hogy ki volt az a személy, aki a koholt hírral félrevezette a lap szerkesztőségét. A rémhír alapjául a kommuniké szerint az az esemény szolgált, hogy Bihelovics beogradi puskaművestől a rendőrség elkobzott husz revolvert és kétezer töltényt, amit a puskaműves engedély nélkül vásárolt egy maribori cégtől. Felmerült az a gyanu is, hogy a fegyverárú elvámolás nélkül jutott be az országba. A revolvereket és töltényeket a puskaműves mosókonyhájában találták meg.

Bihelics ellen a rendőrség megindítja az eljárást. Egyébként semmiféle szenzációs letartóztatás nem várható.

Nem lesz változás a politikai helyzetben a Népszövetségi ülészek befejezése előtt

Hazavárják Pasicsot — A horvát parasztpárt ragaszkodik Nikics eltávolításához — Radics kijelentette, hogy Tuzlán merénylet készült ellene és csomagjai hátrahagyásával kellett menekülnie

Markovics Lázár dr. és Radics István a népszövetségi delegátusok

Beogradból jelentik: Hétfőn megélték a politikai élet a fővárosban. Egymásután megérkeztek az eddig távol volt politikusok és minden oldalon tüzetes megbeszélések folytak a politikai helyzetről. Általános az a vélemény, hogy

ámbar vannak nyomós okok, amelyek a lappangó válság tisztázását teszik szükségessé, a népszövetségi ülészek befejezése előtt nem lesznek e tekintetben döntő elhatározások.

Hivatalos körökben cáfolják mindazokat a híreket, amelyek rezsim-változásról, vagy a kormány összetételének változásáról szólnak. Másfelől azonban nem tekinthető kizártnak olyan fordulat, amely a politikai helyzet gyors tisztázását követeli meg.

Mikor érkezik haza Pasics?

Pasics visszatérésére nézve különböző kombinációk vannak forgalomban. Egyesek szerint Pasics a legközelebbi idő alatt visszatér a fővárosba. Uzunovics miniszterelnök erre nézve kijelentette, hogy Pasicsról csak azt tudja, hogy kitűnő egészségben van, de arról nincs tudomása, hogy azonnal hazajön. Más oldalról tudni vélik, hogy Pasics e hét folyamán tér vissza. Egy harmadik verzió szerint a volt miniszterelnök hazatérése csak két hét múlva várható. Annyi bizonyos, hogy Pasics megérkezése gyorsítaná a helyzet tisztázását, különösen a radikális párt belső ellentétei tekintetében.

Radics István Beogradban

A legnagyobb érdeklődés hétfőn Radics István személye felé fordult, aki reggel fél tizkora érkezett Beogradba és már fél tizenegyre megjelent a miniszterelnökségen. Radics előbb Nincsiccsel tárgyalt a népszövetségi kiküldetés dolgában, majd Uzunovics miniszterelnököt kereste fel. Kíséretében volt Radics Pavle és az ő jelenlétének tulajdonítható, hogy Radics szokása ellenére igen szűkszavú volt az újságírókkal szemben. Kijelentette, hogy Uzunovicsal csak rövid megbeszélést folytatott. A kormány megtesz mindent, hogy a megegyezés összes akadályait elhárítsa.

A Radics-pártnál most az a jelzés, hogy Nikicsot mindenáron el kell távolítani a kormányból.

Uzunovics miniszterelnök az újságíróknak kijelentette, hogy Radicsal csak rövid ideig tárgyalt, de ezalatt is Radics alkalmat talált arra, hogy az újságoknak a tuzlai gyűlésről közölt tudósításai nem mindenben fedik a valóságot. Végül kijelentette a miniszterelnök, hogy a Nikics-ügyről ezuttal nem volt szó.

Konferencia a népszövetségi delegáció munkaprogramjáról

Délután a külügyminisztériumban Nincsiccs külügyminiszter vezetése alatt konferenciát tartottak a népszövetségi delegáció munkaprogramjáról. A konferencián résztvettek Radics István, Markovics Lázár dr., Avramovics Raniszláv és Fotics külügyminiszteri osztályfőnök. Az ülés után

ugy Radics, mint Markovics Lázár kijelentették, hogy a népszövetségi kiküldetést illetőleg iennálló ellentéteket elintézték tekintik.

Markovics Lázár mosolyogva mondtotta, hogy sohasem állította, hogy nem megy Genfba, hanem csak azt mondtotta, hogy erre nézve megbeszélést fog folytatni a barátaival.

A népszövetségi delegáció a következőképpen alakult meg: Elnök Nincsiccs külügyminiszter, rendes tagok: Markovics Lázár dr. és Radics István, helyettesek Avramovics Raniszláv, dr. Krnyevics Juraj, továbbá dr. Jovanovics Milutin berni és dr. Gyurics György londoni követ.

A konferencián megbeszéltek a népszövetségi ülészek napirendjét

és felosztották egymás között a tárgyalásra kerülő kérdéseket.

Radics életveszedelemben volt Tuzlán

Radics István a konferencia után hosszabb nyilatkozatot tett az újságíróknak. Elmondotta, hogy a Népszövetség munkaprogramjáról tanácskoztak, amelyben olyan fontos kérdések szerepelnek, mint Németország felvétele és a bolgár kérdés. A megbeszélés inkább technikai kérdésekre vonatkozott.

Az újságírók szóváltották Radics

előtt, hogy Uzunovics nyilatkozata szerint Radics kijelentette, hogy a lapoknak a tuzlai gyűlésre vonatkozó tudósításai nem teljesekek. Radics erre kijelentette, hogy

az újságírók vakban nem lehetnek pontosan informálva az eseményekről, ő azonban idejekorán értesült róla, hogy mi készül ellene. Az újságírók nem tudták, hogy mit akar tőle az a négy ember, akik hozzáléptek és akik el voltak szánva arra, hogy

öt megöljék.

A helyzet olyan veszedelmes volt, hogy

Radicsnak csomagjai hátrahagyásával és a tiszteletére rendezett bankett elkerülésével el kellett hagynia a községet.

Tudomása volt arról, hogy a gyűlés után vérontást akartak rendezni és; azért azt tanácsolta hűveinek, hogy ne mutatkozzanak az uccán.

A Nikics-ügyre vonatkozólag Radics kijelentette, hogy pártja ragaszkodik Nikics eltávolításához. A miniszterelnöknek — mondotta Radics — meg van a többsége Nikics nyolc embere nélkül is és bírja a másik alkotmányos faktor bizalmát is.

Benes lesz a népszövetségi ülészek elnöke

Az angol közvélemény szerint Németország felvétele nem fog nehézségbe ütközni

Genfből jelentik: A Népszövetség szeptember 2-ikán megnyíló negyvenegyedik ülészekének Benes csehszlovák külügyminiszter lesz az elnöke. Az előkészítő bizottság összeállította az ülészek programját is, amelyen a következő ügyek szerepelnek:

1. A Népszövetség különböző szervezeteinek és pénzügyi biztosainak szokásos jelentése.

2. a danzigi pénzügyi főbiztos je-

lentése,

3. a Saar-vidéki francia csapatok helyzete,

4. a görög és bolgár menekült-kölcsön ügye.

Az ülésen foglalkozni fognak még a Népszövetség reorganizálása ügyében kiküldött bizottság jelentésével is.

A Times értesülése szerint Chamberlain az angol delegáció tagjaival augusztus 31-ikén indul el Genfba,

míg lord Robert Cecil augusztus 28-ikán már elutazik a genfi ülésre.

A lap közli azt is, hogy angol politikai körökben remélik, hogy Németország felvétele és állandó népszövetségi tagsága kérdésében nem merülnek fel leküzdhetetlen akadályok. Számítanak azonban arra, hogy Spanyolország kilép a Népszövetségből, ha nem kap állandó tagságot Németországgal egyidejűleg átvinni.

Megkezdődtek a tárgyalások

a mexikói kormány és a katolikusok vezetői között

Calles elnök azt kívánja, hogy az egyház ismerje el a templom-épületeket nemzeti tulajdonnak

Mexikóból jelentik: A mexikói kulturharc fontos újabb stádiumba lépett.

Calles elnök az egyházi viszály óta első ízben folytat megbeszélést a helyzetről a katolikus egyházi méltóságokkal.

A tárgyalások folyamán Calles elnök kifejezetten hangsúlyozta, hogy

az istentiszteleteket újból meg lehet tartani, ha az egyház elismeri azt az alapelvet, hogy a templomépületek nemzeti tulajdon képeznek.

A katolikus főpapok az elnök ajánlatára adott válaszukban kijelentették, hogy

az egyház számára lehetetlen a

templomokat köztulajdonnak elismerni.

és így az első megbeszélés nem vezetett megegyezésre.

Beavatott körökben azonban remélik, hogy a további tárgyalások a nehézségek megszüntetésére fognak vezetni és ezzel teljesen helyre áll a rend Mexikóban.

Kedden hirdetik ki az ítéletet a frank-pörben

A védők szerint a vádlottak a magyar igazság zászlóvivői

Budapestről jelentik: A frankpör hét-fői táblai tárgyalásán dr. Schwetz Elemér ügyvéd, Rába Dezső, Winkler István és Schwetz Tibor védője mondotta el védőbeszédét. Winkler és Schwetz Tibor felmentését kérte, majd azt fejtegette, hogy Rába nem követett el közönséges büncselekményt, mégis az ügyészségen úgy bántak vele, mint a közönséges büncselekményekkel, daktiloszkópiai vizsgálatot vettek róla.

Az elnök: Rendelet van arra, hogy a pénzhamisítókról ujjlenyomatot kell venni!

A védő: Rába most is csak azt sajnálja, hogy a kormányt belekeverte az ügybe. Ezeketől az uraktól — mondotta a védő a vádlottakra mutatva — nem kell félni az államot és a társadalmat, mert ezek lesznek a magyar igazság zászlóvivői.

Baross Gábor, Varga Béla, Kovács Gáspár és Andor védőinek beszéde után a főügyész reflektált a védőbeszédre.

Kijelentette, hogy belátja, hogy nem önző cél vezette a vádlottakat, de hazafisággal nem lehet büncselekményeket magyarázni és más zsebébe hamis bankót csempészni nem hazafiság. Az összes indítványait fentartja.

A védők nevében dr. Gál Jenő válaszolt a főügyész beszédére, majd Nádossy mondotta el az utolsó szó jogán védekezését hosszabb beszéd kíséretében, amelyre mint ismeretes már napok óta készült.

A volt országos főkapitány katonsan pattogós hangon beszélt:

— Védőm — mondotta — megkönnyítette helyzetemet és megmentette a királyi táblát attól, hogy én sokat beszéljek. Többet akartam mondani, de most csak arra szorítkozom, amit a törvényszéki tárgyalás utolsó napján mondtam: Büncösnek érzem magam, de nem a vád által konstruált cselekményben. Határozottan tiltakozom az ellen, hogy én pénzhamisító, vagy okirathamisító

vagyok. Ha büncös vagyok, találjon módot az ítélőtábla, hogy megbüntessen és amin nyugodtan töltöttem el a fogházban nyolc hónapot, ép olyan nyugalommal fogom a többi büntetést is eltölteni. Ha a bíróság úgy látja, hogy nem vagyok olyan büncös, aki fogházbüntetést érdemel, mentsen fel. A beszéd után körülnézett a teremben lesve a hatást, majd visszautat helyére.

Halls vezértanácsos kijelentette ezután, hogy senkitől sem kapott a Térképészeti Intézet hivatalos megbízást, hogy álljon rendelkezésére a frankhamisítóknak. Ez kizárólag különmunka volt, amit külön órában végeztek. Gerő őrnagy önálló munkát végzett és senkitől sem kapott utasítást.

Kartiz beszéde után az elnök a tárgyalást bezárta és kijelentette, hogy kedden Gerő mondja el védőbeszédét, a bíróság azután visszavonul és addig tanácskozik, amíg az ítéletet ki nem hirdeti.

Hetvenzezer dinárt sikkasztott és Franciaországba szökött egy beogradi rendőr- irnok

Beogradból jelentik: A beogradi városi rendőrség végrehajtó osztályának tisztviselője, Szimics Pavle rendőr-irnok a napokban titokzatos módon eltűnt. Megindították a nyomozást hollétének megállapítása végett és egyidejűleg vizsgálatot tartottak az eltűnt rendőr-irnok hivatalában.

A vizsgálat meglepő eredményre jutott, mert Szimics Pavle működésében nagyarányú szabálytalanságokat és visszaéléseket fedeztek fel. Az eddigi megállapítások szerint Szimics mintegy hetvenzezer dinárt elsikkasztott, ezenkívül több más kisebb-nagyobb visszaélést követett el.

Ily módon magyarázatot nyert a rendőr-irnok eltűnése és a nyomozás csaknem teljes bizonyossággal kiderítette, hogy Szimics Pavle hamis utlevéllel külföldre, valószínűleg Franciaországba szökött. A rendőrség körözöveletet bocsájtott ki Szimics ellen.

Negyvenmillió adóhátralék a szentai járásban

A szentai pénzügyigazgatóság az év végéig be kell hajtani az adóhátralékokat

Szentáról jelentik: A pénzügyminiszterium, mint ismeretes, legutóbb tervbevette a vajdasági pénzügyigazgatóságok és városi adóhátralékok működésének felülvizsgálását. Ez a hivatalvizsgálat Szuboticán már megtörtént, míg Szentán vasárnap fejezte be Bogolevics Iván pénzügyminiszteri inspektor.

Bogolevics inspektort a vizsgálat eredménye nagyjában kielégítette, csupán az ellen emelt kifogásokat, hogy az adóbehajtások terén sem a pénzügyigazgatóság, sem a városi adóhivatal nem jár el elég eréllyel, mert, mint megállapította, még 1920. évről is vannak adóhátralékok. Bogolevics inspektor utasította a városi adóhivatal főnökét, hogy az adóhátralékokat, amelyek a szentai járásban mintegy *negyvenmillió dínrt tesznek ki*, ez év végéig hajtsa be.

A szentai járás községekben Adán, Molon, Sztarakanizsán az inspektor megbízásából a szentai pénzügyigazgatóság részéről fog megtörténni a hivatalvizsgálat.

Gázolt az autó a szuboticei korzón

Az elgázolt a sárhányóba kapaszkodva mentette meg az életét — A kocsi vezetője ellen megindult az eljárás, mert nincs hajtsái engedélye

Izgalmas jelenetnek voltak szemtanúi azok, akik hétfőn délután az Alekszandrova-utcán tartózkodtak. Egy autó elgázolta Radovics Dragutin szuboticei gazdálkodót, aki csak lélekjelenlétének köszönheti, hogy könnyebb sérülések árán menekült meg a kocsi kerekai közül.

Délután négy óra tájban hangos túlközléssel közeledett a Szegedi-ut felől az Alekszandrova-utcaba egy Citroen-kocsi és ugyanakkor az Alekszandrova-utcaból ellenkező irányban egy másik gépkocsi. A park előtt szolgálatot teljesítő 112. számú rendőr mindkét kocsinak megadta az utírányt, mire a Citroen-kocsi, amelyet Schöffler István vezetett, nagy kanyarulattal tért ki a Wedral-féle vendéglő felé. Ugyanebben a pillanatban lépett le a vendéglő előtti járdáról az uttestre Radovics Dragutin, úgyhogy a katasztrófát már nem lehetett elkerülni. A gépkocsi elütötte Radovicsot, aki nem vesztve el lélekjelenlétét, *belekapaszkodott a sárhányóba, oly módon, hogy a kerék szétvetett lábai közé ke-*

rült és így a földön csuszott hátra felé, míg az autót sikerült megállítani. Schöffler, akiről kiderült, hogy nincs is hajtsái engedélye, nem tudta hamar lefékezni a kocsit, amely maga előtt tolvaj Radovicsot, a járdára is felszaladt.

A Schöffler mellett ülő soffőr állította meg a kocsit, majd Radovicsot kiemelve szorult helyzetéből, beszállította a kórházba, míg Schöffert előállították a rendőrségre, ahol megindították ellene az eljárást.

Elfogadta a suboticei vendéglátók tervét a beogradi opera intendánsa

Beogradi színházi mérnökök tervei alapján építik fel a szuboticei színház színpadját

Beogradból jelentik: Lepedát Ilija, a szuboticei Városi Takarékosztó igazgatója kedden Beogradban tartózkodott és a színház ügyében tárgyalásokat folytatott Prediccsal, a beogradi nemzeti színház intendánsával.

Az intendáns kedvezően fogadta a szuboticei Városi Takarékosztó ajánlatát a beogradi operagyűttesnek a Szuboticán való vendégszereplésére vonatkozólag. Olyan feltételeket

szabott, amelyeket Lepedát igazgató elfogadhatónak tart. A tanácskozás így kedvező eredménnyel végződött és a beogradi színészek vendéglátóka így biztosítva van.

Lepedát igazgató kérésére Jovanovics, a beogradi színház mérnöke a legközelebbi napokban Szuboticára utazik és a színház színpadját az ő tervei szerint fogják majd felépíteni.

Amerika ki akarja terjeszteni az első leszerelési konferencia határozatát az összes hajófajtákra Kellog feltűnést keltő beszéde

Plattsburgból jelentik: Egy itteni emlékoszlop leleplezése alkalmával Kellog külügyi államtitkár beszédet mondott, melyet sokan a második washingtoni konferenciára szóló felhívásnak tekintenek. Kellog kifejtette, hogy a béke biztosításának előfeltétele a világ leszerelésének megvalósítása. A szárazföldi leszerelést Amerika azzal segítette elő, hogy garantálta a regionális egyezmények betartását, ami által lényegesen csökken a szomszéd államok egymás iránti bizalmatlansága s az abból származó háborús veszély.

Hogy a béke biztosításának az egész világra érvényes formuláját

megtalálják, azt Kellog utópiának tartja, mert a feltételek országok szerint különböznek. *Nem tartja elfogadhatónak azt a francia fellegást sem, hogy a regionális szerződésben a fegyverkezés gazdasági forrásait is meg kell állapítani.* A tengeri leszerelésre nézve Kellog kijelentette, hogy *ki kell terjeszteni az első washingtoni leszerelési konferencia határozatát a cirkálóhajókra, torpedórombolókra és tengeraltjárókra is.* Amerika kész ebben az irányban más tengeri nagyhatalmakkal együttműködni és komoly reménye, hogy ez nemsokára meg is történik.

A megértés politikája

Irta: Dr. Rafajlovics Milos

Az alábbi cikket kaptuk, amelyet minthogy a megértés ügyét szolgálja, kötelességünknek tartjuk leközzölni. A cikkre vonatkozó megjegyzéseket a Bacsmegyei Napló legközelebbi számában tesszük meg. Nézetünk szerint ugyanis *nem a magyarságban van az oka* annak, hogy a megértés politikája még nem érvényesül.

Ezen címmel dr. Deák Leó értékes cikket írt 1925. év november végén a szuboticei »Hirlap«-ban. Azóta majdnem egy esztendő telt el, a teljes megértés még nem következett be s ugy látszik, hogy sokáig nem is fog bekövetkezni.

Oka ennek egyrésztől a magyarság magatartása, másrésztől pedig, hogy a szerbség még mindig bizalmatlansággal viseltetik a magyarsággal szemben s ezt a bizalmatlanságot még nem sikerült eloszlatni.

A magyarság megnyugodott ugyan a változhatlanban, azonban szívében tövis maradt. Ez lélektanilag érthető is. Arany János, Vörösmarty és Petőfi nyelvét beszélő, de a Rákóczi szellemében nevelkedett magyarok és a hódító szerbek között még áthidalhatlan ür távong. Ezt az ürt se szép szóval, se filozófiával egyelőre betönni nem lehet. *Ezt az ürt csak bölcs belátással lehet kiküszöbölni.* A szerb ne kívánjon a magyartól olyat, ami nemzeti érzését sérti, a magyarok pedig számoljanak azzal a ténnyel, hogy SHS állampolgárok s új hazájuknak érdekeit elébe kell helyezni saját érzelmi világuknak s hogy boldogulásukat a határon belül kell keresniök. A megértésnek útját állja, hogy a

magyarság politikai jogainak kivívását külön utakon keresi. Személyes sérelmeikkel telekürtölik a világsajtót. A legegyszerűbb és legjelentéktelenebb hátréperket Hágába viszik. Mindez olyan jelenség, ami a belső megértés rovására esik. A szerbség a magyarságnak minden ilyen mozgalmát bizalmatlansággal nézi. A vajdasági szerbek ezt még meg tudják érteni és meg tudják bocsátani, de a szlávok nagy többsége nem s szerintük a magyarságnak minden ilyen mozgalmát az állameszme ellen irányul s rajta lesznek, hogy minden irányu mozgalmat már csirájában elfojtsanak.

Ha a magyarság komolyan akarja a megértés politikáját, akkor más utat kell választania. Apróbb sérelmeinek (névvegyelemzés, cégtáblabemazolás stb.) örökös felsorolása helyett komolyabb munkához kellene fognia. Keresnie kell azt az utat, amely legbiztosabban vezet a megértés politikájához. Ez pedig az, hogy a magyarság belép valamelyik nemzeti pártba. Akármelyik nemzeti pártba is lép be, ott találja régi ismerőseit, személyes jó barátait.

Egymás mellett, vállvetett munkával többre megyünk. Ami sérelem van, az közös. Speciális magyar sérelem nincs. A súlyos adók egyformán sújtanak szerbet, magyart. Az adminisztráció ferdeségeit, az igazságszolgáltatás lassúságát és költséges voltát mindannyian érezzük. Az agrárreform igazságtalansága mindnyájunk baja. Ezeket kívül speciális magyar sérelem nincs, de ha volna is, közös erővel, közös akarattal könnyen lehetne azon segíteni.

Magyar testvérek! Ha igazán óhajtatok a teljes belső konszolidációt, ha igazán akarjátok a megértés politikáját, csak így fogjátok elérni. Minden más

módon való keresése a megértés politikájának meddő és nem célravezető kísérletezés. Csak egy táborban tudjuk lerakni a megértés politikájának alapköveit

Halálraéheztette háromhetes gyermekét

Az adorjáni csendőrség gyermekgyilkosság gyanúja miatt letartóztatta az anyát és a nagyanyát

Adorjánról jelentik: A csendőrség hétfőn letartóztatta Kalmár Jánosné adorjáni földművesasszonyt, akit azzal gyanúsítanak, hogy halálraéheztette háromhetes leánygyermekét. Az asszony férje nemrég tért haza Amerikából, ahova egy évvel ezelőtt vándorolt ki. Amikor Kalmár János hazaérkezett és látta, hogy feleségének csecsemője van, haragjában elütötte az asszonyt a háztól és kijelentette, hogy a gyermeket nem tűri meg házában.

Néhány nap múlva azonban Kalmár János már békülni igyekezett a feleségével és felajánlotta, hogy visszafogadja, de a gyermek nélkül. Kalmár Jánosné úgy határozott, hogy visszamegy az urához, gyermekét pedig anyjánál helyezi el. Az öregasszonynál a csecsemő vasárnapra meghalt és az orvosi vizsgálat megállapította, hogy *a halált kiéheztetés okozta.* Minthogy a csendőrség azzal gyanúsítja a csecsemő anyját és az öregasszonyt, hogy közös elhatározással agyonéheztették a háromhetes gyermeket, mindkettőjüket letartóztatta és átadta a szuboticei államügyészségnek.

Hamis irás, amely nem hamisítvány

Lakásügyi furfangok a becskereki lakásbírótság előtt

Becskerekről jelentik: A becskereki lakásbíróstagon hétfőn érdekes tárgyalás volt. Konkoly Lajosné háztulajdonosnő felmondott lakójának, Fill Ferdinánd postahivatalnoknak azzal az indoklással, hogy Fill zongoraraktárt tart és kereskedést folytat a lakásán. A lakásbírótság annakidején jóváhagyta a felmondást, felebezés folytán azonban a másodfoku lakásbíróstághoz került az ügy, amely elrendelte annak a megállapítását, hogy Fill Ferdinándnak van-e iparigazolványa. A háztulajdonosnő a városi hatóságtól beszerzett egy írást, amellyel tanúsította, hogy Fillnek van iparigazolványa. Fill erre feljelentést tett az ügyészségen és bejelentést a lakásbíróstagnál, hogy a bizonyítványt a felperes hamisítás útján szerezte meg.

A hétfői tárgyaláson a felperes jogi képviselője, dr. Petrovics Dragutin előadta, hogy a dologban *anynyi hamisítás történt*, hogy az iparügyi jegyző csak az érdekelt fél keresésére volt hajlandó kiállítani az írást és ezért *felszólította Konkoly Lajosné*, hogy *írja alá Fill Ferdinánd nevét.* Ezt az asszony meg is tette. Egyébként a lakásper szempontjából nem lényeges körülmény, hogy milyen uton szerezte meg a bizonyítványt. Az ügyvéd kérte az iparügyi jegyző tanuként való kihallgatását, amit a bíróság el is rendelt.

SZENT MARGITSZIGETI SZANATÓRIUM BUDAPEST

Magyarország legmodernebb gyógyászati dísz és fizikoterápiás gyógyintézete.

Szanatóriumi szobák fűdőkkel, napi 65 öri étkezéssel 280.000 koronától

Klinikai osztályon teljes ellátás fűdőkkel 170.000 korona

HIREK

A költő dresszben

Tin Ujevics, a szerb irodalom koszorus költője nagy népszerűségnek örvend az irodalom barátai körében és bárhol feltűnik, meleg ünneplésben részesül. A költő ezt tudja és így érthető, hogy sűrűn igyekszik feltűnni, mert ki ne örülne manapság ebben a hideg időjárásban egy kis meleg ünneplésnek, amely orvosi szaknyelven szólva, meggyorsítja a vérkeringést, hőkisugárzást idéz elő a bőrfelületen — azaz melegeket. Tin Ujevics vasárnap is óhajtott feltűnni. Vasárnap azonban szokatlanul intenzív volt a nyár, a hőség rettenetes, tehát Ujevics, számításba véve a hőfejlesztő ünneplést is, arra a megállapításra jutott, hogy ezuttal csupán fürdődresszben jelenhet meg a nagy nyárvánosság előtt. Ujevics még senki sem látta fürdeni és így az is érthető, hogy amikor félárbaeresztett fürdőruhában megjelent a beogradi dunai strandon, a fürdőközönség kitörő telkesedéssel fogadta.

A beogradi strandon az árvíz óta nem használhatók a kabinok és így mindazok, akik nem öngyilkossági szándékkal vetik magukat a hullámok közé, megelőzően a strand-kabinok tetején szabadalmának meg felesleges ruhadarabjaiktól. Tin Ujevics szintén a kabin-tetőn tette meg a szükséges előkészületeket és amikor délelőzést már csak egy arasznyi fürdőnadrág takarta, akkor ismerték fel. Egy beogradi előkeftő család szépséges leány-sarja nyomban fényképező gépet rántott elő és neki szegezte a költőnek, hogy a klasszikus pillanatot megörökítse.

— Kérek barátságos arcot — kiáltotta fel a kabintetőkön korzózó költőnek, majd a fekete lepel alá bujt, hogy a gépet beigazítsa.

A költő készséggel engedelmességet a felszólításnak, vágott egy barátságos képet, kidüllesztette mellét, keresztbefonta karjait, mint egy ókori spártai. És ekkor...

És ekkor, pont ekkor, valami pattant, a lepel lehullt. Nem a fényképező-gép lepele, az Ujevics lepele. Még a gép is elpirult és zavarában a hölgyvel együtt hanyattesett a Dunába. Szerencsére mindkettőjüket kimentették. Hogy Ujevics hogyan menekült meg a kínos helyzetből, azt senki sem tudja. Amíg ugyanis a hölgyet és a gépet kihalaszták, a költő, sietve eltűnt...

Egy nyári történet, amelyben mindenki jól jár. A koszorus költő is, mert nem kellett fürdenie. Az uri leányka is, aki beleesett a Dunába s így tisztán került ki az attéből.

— A Vöröskereszt egyesület köszönete Gyorgyevics főispánnak. A Vöröskereszt egyesület beogradi központja hétfőn dr. Leko Márkó elnök aláírásával átiratot intézett a Vöröskereszt egyesület szubotici szervezetehez, amelyben köszönettel nyugtázza az árvízkarosultak részére beküldött százezer dinárt, amit Gyorgyevics Dragoszláv szubotici főispán felesége egyedül gyűjtött.

— A noviszadi kerületi csendőrpáncsnok Szentán. Szentáról jelentik: Mosztarcsics Szevján alezredes, noviszadi kerületi csendőrpáncsnok hétfőn hivatalos vizsgálatra Szentára érkezett. A vizsgálat után elismerését nyújtotta ki a szentai csendőrhelyőrség parancsnokának, Tarasz Nikola főhadnagynak a szentai csendőrség kiváló kiképzéséért.

— Vizsgák és beiratások a becskereki gimnáziumban. Becskerekről jelentik: A becskereki állami gimnáziumban augusztus 24., 25., 26. és 27. napján lesznek a javító- és pótvizsgák, 28., 29., 30. és 31-én a magánvizsgák. A beiratások szeptember 1. napján kezdődnek és 3-ig tartanak.

— A román vasutak felemelik a teherdíjszabást. Bukarestből jelentik: A román vasutak szeptember 15-től kezdve ötven százalékkal emelik a teherdíjszabást.

— Egy temetés bonyodalma. A szubotici iparostársadalom köztiszteletben álló tagja, Szabó István cimfestő szuboticon délből Szuboticián meghalt. Szabó István temetése hétfőn délután folyt le óriási részvét mellett, amelyet csupán egy egyébként keddlis egyházi intézkedés szigorú betartása zavart meg, kizárólag azért, mert a családot erről a rendelkezésről nem értesítették idejében. Szabó István családja ugyanis kriptát vásárolt a bajai temetőben s ide kívánta temetni az elhunytat. Erre minden előkészületet megtettek. Ezt a szándékukat be is jelentették az illetékes plébánián. Közvetlenül a temetés előtt azonban tudatták a megdöbbent családdal, hogy Szabó István házassága nem volt egyháziilag megáldva, így tehát teljesen lehetetlen, hogy a kriptába egyházi asziszisztálás mellett temessék el. A család minden könyörgése hiábavaló volt. A plébánián nem voltak hajlandók a szabályok szigorú alkalmazásától eltérni s ragaszkodtak ahhoz, hogy Szabó holtteste csak a temetőn kívül találjon nyughelyet. Küldöttségjárás s hosszas intervenció után, amikor már idegen vallású lelkészrel akarták a temetési szertartást elvégezni, egyezett bele a plébánia, hogy a temetőben ugyan, de nem a kriptába temessék Szabó Istvánt.

— Szentháromság szobort építettek Mallidjosen. Mallidjoseről jelentik: Özv. Pecze Péterné, Pecze Ferenc mallidjosi földbirtokos édesanyja 40.000 dináros költséggel a piacon, a templom előtt Szentháromság szobort építtetett. A munkálatok már be is fejeződtek.

— A molgunarasi vadvízek óriási kárt okoztak. Mallidjoseről jelentik: Molgunaras mellett egy hatalmas völgy húzódik el, amely az egész molli határt keresztülszeli. Ebben a völgyben az idén tavaszszal, a sok esőzés folytán felfakadt a víz és elöntötte a szántóföldeket is, ami már évtizedek óta nem történt meg. A felfakadó víz az egész völgyet elöntötte és a termést elpusztította, amivel rengeteg kárt okozott. Az elöntött völgyben a cséplőgépek sem közlekedhetnek, ami újabb nagy nehézségeket okoz a gazdáknak. Az autók is csak ügyel-bajjal, nagy kerülővel mehetnek át a völgyön, a szekereknek pedig szintén lehetetlen átjutni a kátyukon. A molgunarasi Gazdakör elhatározta, hogy kérni fogja a községet, hogy legalább két hidat építsen a völgyön keresztül, mert az őszi esőzések idején teljesen lehetetlen lesz a völgyön keresztül közlekedni.

— Dollár helyett újságpapírokat váltott be egy vrsaci bank című augusztus 6-iki számunkban megjelent hírrel kapcsolatban a Vrsaci Szerb Bank és Takarékpénztár annak megállapítását kéri, hogy az eset nem ott történt, tekintve, hogy a Vrsaci Szerb Bank csődben van és nem dolgozik.

— Felgyógyult a rigyicai csendőrgolyó áldozata. Szomborból jelentik: Mult hét szerdán, mint a Bács megyei Napló jelentette, Radonics Milán csendőraltszisz Rigyicán rálőtt Mihajloviics Szevicszláv szombori hentesre, amiért az erőszakkal akarta elvinni anyja rigyicai birtokáról örökségének egy részét. A csendőri Mihajloviicsot a birtokról való távozásra szólította fel és amikor az nem engedelmességet, rálőtt. A súlyosan sérült hentes, akinek a golyó közvetlen a szíve alatt hatolt be és átfurta tüdejét, eddig a szombori kórházban ápolták és sikerült megmenteni az életnek. Mihajloviicsot már kihallgatták és vallomása során előadta, hogy nem követett el törvényteleniséget amikor jogos örökségének egy részét el akarta vinni. Mihajloviics azt állítja vallomásában, hogy a csendőri egyszerű felszólítás után azonnal lekapta fegyverét és három lépés távolságból rálőtt. A vizsgálat az ügyben folyamatban van.

— Meghalt Rodolph Valentino. Newyorkból jelentik: Rodolph Valentino, a világhírű filmszínész hétfőn délután harminkétéves korában gennyes vakbélgyulladás következtében meghalt. A betegesen már a vérátömlesztési kísérlet sem segített. Rodolph Valentino román származású filmszínész volt, aki legnagyobb sikereit az Apokalipszis négy lovasa, a Seik és az Ifjú Maharadzsza című filmjével aratta.

— Dr. Koszics Mirkó — kereskedelmi államtitkár? Noviszadról jelentik: Dr. Krajacs Ivan kereskedelmi miniszter már ismételt felszólította dr. Koszics Mirkó egyetemi tanárt, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara főtitkárát, hogy vállalja a kereskedelmi minisztériumi államtitkári állását. Dr. Koszics Mirkó, aki eddig is több törvényjavaslatot dolgozott ki a kereskedelmi minisztérium részére, mindezeidig elhárította a miniszter megtisztelő meghívását, de amint megbízható helyről értesülünk, dr. Krajacs most ismételt felszólította dr. Koszicsot, hogy jöjjön a minisztériumba és dr. Koszics most már nem idegenkedik az államtitkári állás elvállalásától. Dr. Koszics hétfőn dr. Krajacs meghívására Beogradba utazik, ahol megjelenik a miniszter előtt és ez alkalommal föl el ez a kérdés. A vajdasági körök legnagyobb sajnálattal fogadják dr. Koszics távozását és mindenképpen rá akarják bírni, hogy a meghívást ez alkalommal is utasítsa vissza.

— Német nemzetiek a belső békéért. Berlinből jelentik: A porosz tartománygyűlés német frakciója a kommunisták részéről naponként megismétlődő rendezavarásokkal szemben azt a kérdést intézte a birodalmi kormányhoz, hogyan akarja Poroszországban a belső békét helyreállítani.

— Hogy szerel le Amerika? Washingtonból jelentik: Moffalt admirális, a tengeri légvezetés vezetője kijelentette, hogy a tengerészeti légi flotta céljára a jövő évi költségvetés tizenkétfélmillió dollárt irányoz elő. Ebből az összegből új gépeket építenek.

— Esti könyvtelvi tanfolyam. A legközelebbi hetekben praktikus esti kurzusokat nyit a Vajdaság városaiban, így Szuboticián is Bas Zsiga nyugalmazott szarajevói számviteli főtanácsos és könyvtelvi bírósági könyvszakértő. A közoktatásügyi minisztérium által engedélyezett esti tanfolyamon a leggyakoribb oktatás mellett a hallgatók néhány előadás után már elsajátíthatják a könyvtelvi lényegét. A szerb és német nyelvű előadások bizonyára nagy érdeklődéssel fognak találkozni Szuboticián, annál is inkább, mert a tanfolyam végeztével a növendékek hivatalos bizonyítványt is kapnak.

— Letartóztatták a brassói sziguranca vezetőit. Brassóból jelentik: A brassói törvényszék ügyésze és vizsgálóbírája vasárnap megjelent a sziguranca és letartóztatták Zachin Dimitriut a sziguranca főfelügyelőjét és Zdraven Erkola felügyelőhelyettesét. A letartóztatás oka hűtlen kezelés és okirathamisítás.

— Büntény vagy az ellenőrzés hiánya okozta a hannoveri katasztrófát. Berlinből jelentik: A német sajtóban hasábos fejtegetések jelennek meg arról, hogy a hannoveri vasúti szerencsétlenséget büntény, vagy a vasúti felépítmény hibája idézte-e elő. A vasutas szövetségek élesen támadják Dormüller vezérigazgatót, mert azt állítja, hogy az éjjeli vonatvizsgálatot feleslegesnek találta és ezt már a hivatalok leépítése előtt megszüntette, holott a szövetségek bebizonyítják, hogy a kritikus rendeletet a hivatalok-leépítés alatt adták ki, tehát ezzel kellett összefüggésben lennie.

— A szubotici jogászegylet ülése. A szubotici jogászegylet felhívja tagjait, hogy valamennyien jelenjenek meg az augusztus 25-én, délután négy órakor megtartandó ülésen. A tanácskozás tárgya: A 9., 10., 11. és 12-iki lujbljanai jogászkongresszus referátumai. A kongresszus résztvevőit lelkéri az egyület, hogy feltétlenül jelenjenek meg az ülésen.

— Hajlék nélkül marad a szentai csendőrség. Szentáról jelentik: Csonka Mátyás szentai háztulajdonos még hónapokkal ezelőtt kérte a házában elhelyezett csendőrség kilakoltatását, amit a bíróság el is rendelt. A csendőrségnek hétfőn kellett volna kiköltöznie Csonka házából, azonban nem tudott új helyiséget találni. Csonka most néhány napi haladékot adott a csendőrségnek, hogy ez idő alatt keressen valami alkalmas helyiséget csendőrlaktanyának.

— Agyonlőtte magát a Cseka vezetője. Koppenhágából jelentik: Baldin, a Cseka vezetője agyonlőtte magát. Baldin azért követte el tettét, mert félt, hogy a többi Cseka-tagok sorsára jut.

— A noviszadi szerb színházársulat délszerbiai vendégszereplése. Noviszadról jelentik: A Szrpszka Matica fenntartása alatt álló szerb színházársulat szeptemberben három hónapra tervezett szerbiai és délszerbiai körutra megy, amely alkalommal Beograd és Nis között levő nagyobb helységeken fog előadásokat rendezni. A társulat Szkoplje és Bitoljig minden városban vendégszerepel és elsősorban vajdasági írók, Trifkoviics Koszta, Kosztics Laza, Popoviics Szeria és mások műveit adja elő.

— Pusztító vihar Berlinben. Berlinből jelentik: Vasárnap délből pusztító vihar vonult el Berlin felett. A vihar több emberáldozata is van.

— Szabadlábrahelyezték Markoviics Vukasint. Bécsből jelentik: A bécsi esküdtbíróóság, mint ismeretes hat heti fogházra ítélte Markoviics Vukasint dr.-t a Jugoszláviából menekült rablóvezért, okirathamisítás miatt. Markoviics Vukasint már letöltötte büntetését és hétfőn el is hagyta a fogházat, Mint ismeretes, a jugoszláv hatóságok Markoviics kiadatását kérték az osztrák hatóságoktól, amelyek azonban Markoviicsot azzal az indoklással, hogy orosz állampolgár, nem adták ki Jugoszláviának.

— Véres verekedés Szentán. Szentáról jelentik: Burány István földműves vasárnap este összeveszett Hangya Anna szentai lánnyal, akit veszekedés közben arculított. A bántalmazott leánynak segítségére sietett apja, Hangya Mihály, de Burány ekkor ellene fordult és késsével fejbeszúrta, majd a jobb kezéről levágta a hüvelykujját. Hangyát beszállították a kórházba, míg Burányt a rendőrség letartóztatta.

— Elfogott embercsempészek. Szentáról jelentik: A rendőrség letartóztatta Csuzdi Ferencné és Bálint Jánosné adai asszonyokat, akikről kiderült, hogy olyanokat, akiket valamilyen büncselekmény elkövetése miatt kerestek a hatóságok, Magyarországra szöktettek. Legutóbb Szügyi Pál adai földműves fiát szöktették át a határon, mert sikkasztások miatt le akarták tartóztatni. A két asszony ellen megindult az eljárás.

— Borzalmas szerencsétlenség a Dunán. Bécsből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt vasárnap Nassdorff mellett a Dunán. A Duna-csatorna nassdorffi torkolatánál Riska Mária tizenéves leány a parton ült és a lábát belelógatta a vízbe. Egyszerre a leány beleesett a vízbe és az ár elkapta. Segélykiáltásait meghallotta a parton tartózkodó Barzant Julia tizenkilencéves leány. Barzant Julia segítségére sietett Riska Máriának, azonban őt is elkapta az ár. A jelenetet a csatorna másik partjáról látta Mayer Antal tizenhét éves segéd és gyorsan a fuldokló lányok segítségére sietett. Átuszott a csatornán, el is érte Barzant Juliát és ki akarta huzni. A leány azonban olyan erősen kapálódzott, hogy Mayer nem tudott vele megbirkózni és az ár mindkettőjüket elkapta. A három áldozat holttestét nem sikerült megtalálni.

— A kínai vörösök harca Wupeifuval Londonból jelentik: A kanbomi kormány északi Kinába nagyobb segítőcsapatokat küldött Kuominesun seregének támogatására és hogy Wupeifu egyesült seregeinek figyelmét elvonja. Honkából jövő jelentés szerint Tausesi kanbomi vörös generális Wupeifu seregének jobbszárnyát a hunani fronton áttörte.

— Germanova ismét fellép. A Hudozestveni orosz színházársulat világhírű művésznője, Germanova asszony, tudvalevőleg betegsége miatt megvált társulatától. A színházi lapokban az a hír jelent meg, hogy a nagy művésznő végkép visszavonul a színpadtól. Germanova asszony egy noviszadi színésznőhöz intézett levelében közli, hogy felgyógyult és ismét visszatér a színpadra és Prágában Osztovszkij »Vasilja Melentseva« című darabja főszerepét játssza.

— **Kommunisták a varsói munkásbiztosításban.** Varsóból jelentik: A politikai rendőrség közli, hogy Weinberget, a varsói betegpénztár aligazgatóját s két alkalmazottát államellenes agitáció és kommunista propaganda miatt letartóztatták.

— **A szovjet kicseréli a halálra ítélt lelkész.** Varsóból jelentik: A Kiewben rövid idővel ezelőtt kémkedés miatt halálra ítélt Zylmski páttert a lengyel kormány ajánlatára Lengyelországban elítelt kommunistákért kicserélik.

— **A jugoszláv református egyházmege közgyűlése.** A jugoszláv református egyházmege augusztus hó 25-én tartja meg évi rendes közgyűlését Debrecsén. Előzőnap közgyűlést előkészítő értekezletet tartanak.

— **Csempész- és bünszövetkezetet lepleztek le Adán.** Adáról jelentik: Az adai községi előjáróság hosszas nyomozás után nagyszabású bünszövetkezetet leplezett le, mely üzletszerűen azzal foglalkozott, hogy azokat, akik utlevél nélkül akartak Magyarországra kimenni, jelentékeny díjazásért átsempeszték Horgos mellett a határon. Így csempészték át hónapokkal ezelőtt Szilgyi Pál adai lakost, ki apja nevét egy okiratra hamisítva huszezer dinár erejéig megkárosított egy pénzintézetet. Az adai rendőrség letartóztatta a banda ügynökét, Csuzdi Ferenc adai és Bálint Jánosné Molnár Viktor molli lakosokat. Kiderült, hogy a szövetkezet központja Horgos, ahova vasárnap át szállították a letartóztatott bűntársakat, hogy a horgosi tetteseket is kikutassák.

— **Csecsemőjével karján lezuhant az erkélyről, mialatt egy repülőgépet bámult.** Rómából jelentik: Vasile Zuccotti baszuloi tisztviselő fiatal felesége, aki a sestrilevantel fürdőben üdült, egy repülőgép zakatolására kiszaladt szobájából az erkélyre, egyhónapos csecsemőjével a karján. A repülőgép bámulása közben annyira kihajolt az erkély szélére, hogy elveszítette az egyensúlyt és csecsemőjével együtt lezuhant az utca fölére kétemeletnyi magasságból. Mind a ketten szörnyethaltak. Ezzel még nem fejeződött be a család szerencsétlensége. Néhány órával később megérkezett a fürdőhelyre a férj, aki hetenként egyszer meglátogatta a feleségét. Örömmel sietett feleségének lakására és amikor értesült ott a tragikus szerencsétlenségről, eszméletlenül rogyott össze. Szívujj támadta meg és súlyos beteg fekszik a kórházban.

— **Kézrekerült a Schneebergen meggyilkolt erdőkerülő gyilkosa.** Bécsből jelentik: A Schneebergen a múlt héten — mint jelentettük — két erdőkerület találtak meggyilkolva. A gyilkosság ügyében hétfőn érdekes fordulat történt. Több famunkást és vadászot vettek őrizetbe a gyilkosság gyanúja miatt, azonban valamennyien tisztázták magukat. A nyomozás adatai alapján a gyanu a Hoyosuradalomnál alkalmazott Neugebauer főerdészre terelődött, aki a meggyilkoltak felettese volt. Neugebauer sok kihágást követett el, maga is orvvadász volt és a meggyilkoltak tudtak üzemeiről, sőt egyikük, Spannring erdőkerülő azokról jegyzeteket is készített. Amikor a főerdész a gyilkosság után látogatást tett Spannring özvegyénél, ezek a rá nézve terhelő feljegyzések eltűntek. Neugebauer főerdészt letartóztatták, azonban tagadja a terhére rótt bűncselekményt.

— **Elfogták a lengyel elnök merénylőjét.** Berlinből jelentik: Danzigi jelentés szerint ott letartóztatták Theophil Olschewski tanult, aki Wojciechowski volt lengyel köztársasági elnök ellen merényletet követett el. Olschewski annak idején a beutheni bíróságon és később Berlinben beismerő vallomást tett és a lengyel bíróság ennek a vallomásnak alapján mentette fel az ártatlanul vádolt Steiger lemergeri diákokat.

— **Misszió-nap Cservenkán.** Cservenkáról jelentik: A cservenkai evangélikusok vasárnap misszió-napot tartottak. A templomban Kattenbacher Jakob zemann esperes mondott ünnepi beszédet, majd Schumacher Sámuel képviselő beszámolt stockholmi és londoni utjáról.

— **Cápát fogtak Zára mellett.** Triesztből jelentik: Zára közelében a halászhok egy ötszáz kilogram súlyú cápát fogtak a tengerben. A cápa gyomrában emberi testrészeket találtak. Valószínű, hogy az áldozat a Lagostában nemrég megtartott vízpoló-mérkőzés egyik résztvevője. A vízpoló-mérkőzést annak idején egy cápa megzavarta és ugyanakkor a mérkőzés egyik résztvevője, egy milánói kereskedelmi alkalmazott eltűnt. Azt hiszik, hogy ez a szerencsétlen ember lett a most elfogott cápa áldozata.

— **Óriási tűz pusztított Hannover mellett.** Hannoverből jelentik: A selzei kaucsuk- és guttapercha-gyárat, amely a legnagyobb ilyen gyár Európában, vasárnap tűz elhamvasztotta. Négy-ötezer tonna feldolgozott és nyersanyag égett el. A kár félmillió aranyárka.

— **A szokolhamisító Mészáros Gyula ellen Romániában elfogatóparancsot adtak ki.** Bukarestből jelentik: A bukaresti törvényszék vizsgálóbírója elfogatóparancsot adott ki Mészáros Gyula dr. volt budapesti tanár ellen, aki tudvalevően aktív szerepet játszott a szokolhamisításban. A csehszlovák kormány a szokolhamisítás miatt diplomáciai uton felkérte mindazokat az államokat, amelyek keresztl Mészáros szökhet vagy ahol esetleg bujkálhat, hogy adják ki Csehszlovákiának. Ennek a megkeresésnek a következménye a Bukarestben kiadott elfogatóparancs.

— **Francia-olasz határmegállapítás Nizza mellett.** Párisból jelentik: A francia és olasz térképészeti intézetek mérnökei Nizza környékén dolgoznak, ahol a francia-olasz határt állapítják meg. Ezen a ponton nem volt eddig végleg megállapítva a határ, ami több incidensre adott alkalmat.

— **Tizenkét évi fegyházra ítélték két hatvanötösörös betörőt.** Beogradból jelentik: A beogradi elsőfokú bíróság hétfőn tárgyalta Gavrics Szima kőműves és Raykovic Dragoljub borbélyeség bűnügyét. A két vádlott 1925-ben rendkívül sok betörést követett el Beogradban. Különösen a Makenzieva-uccai üzleteket fosztogatták és a csendőrség egy Makenzieva-uccai üzlet kifosztása közben fogta el őket. A két vádlott a tárgyaláson beismerte, hogy hatvanöt betöréssel követtek el. A betörőket a bíróság egyenként tizenkét évi fegyházra ítélt.

— **Nagy tűz Turján.** Noviszadról jelentik: Turján vasárnap éjjel kigyulladt Gyiszalov József szállása, amely ötven ezer dinárra volt biztosítva. A csendőrség megindította a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy mi okozta a tüzet.

— **Kommunizmus gyanúja alatt letartóztatták Orlovát a cukorrépatermelők szövetségének titkárát.** Beeskerekéről jelentik: Orlovát községben a csendőrség letartóztatta Keszics István joghallgatót, a cukorrépatermelők beogradi szövetségének titkárát. Keszics a termelők megszervezése végett járt a Bánátban és a csendőrség kommunizmusgyanúja miatt letartóztatta. Házkutatást tartottak a szállásán, ahol egy orosznyelvű iratot, egyházi és szociológiai könyveket, továbbá a földmivesszövetség alapszabályait találták. Keszics Istvánt Beogradba szállították, ahol átadják az államvédelmi osztálynak.

— **Megszakadtak a lengyel-német kereskedelmi tárgyalások.** Varsóból jelentik: A »Kurjer Warszawski« szerint a lengyel-német kereskedelmi tárgyalások újabb megszakadását a német agráriusok oppozíciója idézte elő, akik a jó aratás következtében a tárgyalások elodázásával magasabb gabonaárakat akarnak elérni.

— **Katolikus hitközségi választások Adán.** Adáról jelentik: Az adai római katolikus hitközség augusztus 20-án szokatlanul nagy érdeklődés mellett választotta meg az új képviselőtestület tagjait. A hivatalos lista győzött abszolút többséggel. A megválasztott képviselőtestületi tagok: Értelmiségi osztályból rendes tagok: Király Lajos, Burkovic István, dr. Király Károly, Romzsa József, Kuzmics Dragutin, Miklós Gábor

könyvelő. Póttagok: Kirinics Lajos, Kovács Ferenc ifj. Nagy gazdák: rendes tagok: Raffai András, Török Lajos, Solymosi István András fia, Nagypál András Pál fia, Orcsik Géza, Török András Albert fia. Póttagok: Solymosi Lajos, Török Ferenc Mihály fia. Iparosok és kereskedők osztályából: rendes tagok: Antal Sándor, Komlós Szilveszter, Sterbik Vince, Hodik József Dávid fia, Laták Antal, Tóth Mátyás szabó. Póttagok: Raffay György, Tóth Ferenc András fia. Kiszáradók osztályából: rendes tagok: Nagypál Sándor, Csuzdi András Imre fia, Puskás József, Sterbik Sándor, Laták Gábor, Pesznák József. Póttagok: Boros Mátyás, Varga Péter (madarasi). Munkásosztályból: rendes tagok: Nagy András (Sidró), Kunyi Ferenc, Szemerédi Balázs, Makra Péter, Boja Elek, Lajos György. Póttagok: Makra Mátyás, Görög András.

— **Három felmentő ítélet.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék ma felmentette Milkov Dusan, Kolarzski Zsiván és Paics Milenkó rumenkai földműveseket, akiket azzal vádolták, hogy 1923 szeptember 1-én Rumenkán Varga Ferencről elloptak száz darab szappant és egy bödön sajtot. A bíróság nem látta a vádat igazoltnak. Ugyanezen a címen mentette fel a törvényszék Publica Lázár, Kolarov Lázár és Szanulov Milorad doljni-kovili földműveseket, akiket az ügyészség azzal vádolt, hogy 1923 március 4-én Novoszela Miroslav doljni-kovili házába betörték és onnan 70 kiló lisztet loptak el. Felmentette Ruszki Danica bácskogradistai asszonyt is, akit azzal vádolták, hogy 1922-ben Nádálján Raletin Sztankótól több száz dinár értékben levő ruhaneműt lopott.

— **Házasság.** Korszós Margitka és Holczler Adám f. hó 24-ikén délelőtt 11 órakor tartják meg esküvőjüket a stanisicai római katolikus templomban.

— **Megosztott hivatalos órák a vajdasági bíróságoknál.** Noviszadról jelentik: Az igazságügyminiszter elrendelte, hogy a vajdasági összes bíróságoknál és ügyészségeknél a hivatalos órák délelőtt 9—12 és délután 3—6-ig tartanak. A miniszter rendelkezése a vajdasági bíróságok tulterheltségére vezethető vissza. A rendeletet a bírósági személyzet és az ügyvédi kar körében nem fogadták rokonszenvesen. A bírósági személyzet sérelmezi, hogy elesik ezáltal délutáni másoldalu foglalkozásától, amelyre alacsony fizetése miatt kényszerítve van. Kifogásolják továbbá, hogy a költségvetésben nincs fedezet a fűtőanyagra és világításra és emiatt a helyiségeket nem lehet majd eléggé fűteni és világítani. A noviszadi ügyvédi kamara rendkívül ülésén fog foglalkozni ezzel a kérdéssel. A megosztott hivatalos órák ellen szól a vonatok jelenlegi menetrendje és a hivatalos órák megosztása folytán a felek jó része nem fog tudni aznap hazautazni, ami számukra költségöbbletet jelent.

— **Ballet-est Vrsacon.** Vrsacról jelentik, hogy ott szeptember 4-én, a Glückmann-szálló nagytermében Mandukics Beba, a bécsi balletiskola növendéke balletestét rendez.

— **Baleset a szubotical színház építésénél.** Hétfőn délután öt órakor a színházépítésnél öt munkás dolgozott egy állványon, amikor egy vasalkatrész leesett. A munkások közül négyen idejében félreugrottak és így nem történt bajuk, de Löbl Márkus harminckilenc éves munkást elérte a vasdarab és a munkás a balvállán megsérült. A sérültet a mentők kiszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy a munkás csupán könnyebb természetű horzsolást szenvedett és mindjárt el is bocsájtották a kórházból.

— **Tisztogatás a német kommunista pártban.** Berlinből jelentik: A Rote Fahne közlése szerint a kommunista párt végrehajtó bizottsága pártbontó tevékenysége miatt A. Maslowt és Ruth Fischert kizárta a pártból és az utóbbit felszólította, hogy mandátumát bocsássa a párt rendelkezésére. Karl Tiedl képviselőt a »Die Ehelosen« című folyóirat kiadóját, proletárhoz nem illő magatartása miatt szintén kizárták és felszólították a mandátumáról való lemondásra.

— **Halálos ágyán bevallott egy harminchárom éves ezelőtt elkövetett gyilkosságot.** Münchenből jelentik: Az Alsóhajorországban fekvő staubingi fegyházban néhány nappal ezelőtt ötvenkilenc éves korában, szívszélhűdés következtében meghalt Umhöfer Jakob schaffenburgi mészáros. Umhöfer huszonhárom évvel ezelőtt Aschafenburg közelében meggyilkolta és kirabolta Haas Jozefin bambergi telefonosnőt. Háromszor állt esküdtszék előtt. 1903-ban és 1905-ben bizonyítékok hiányában felmentették. Csak 1925-ben gyűlt össze annyi bizonyíték ellene, hogy először halálra ítélték, de aztán ezt a büntetést életfogytiglani fegyházra változtatták. Umhöfer mindvégig tagadta a gyilkosságot és csak most, huszonhárom év múlva vallotta be azt a halálos ágyán.

— **Dr. med. dent. Denneberg István** fog- és szájspecialista rendeléseit e hó 25-ikén, szerdán megkezdi Alekszandrova u. 1 számú házában.

— **Véres kocsmal verekedés Csókán.** Szentáról jelentik: Csehák Pál tizennyolc éves csókai földműves vasárnap este Szücs Mihály kocsmájának táncpályájára tért be. Amint a táncteremben üldögélt, mellé telepedtek Ugri György és Berta János földművesek, akik vitatkozni kezdtek Csehákkal. A vitatkozás hevében Berta bicskát rántott és azt Csehák mellé akarta döfni, de a megtámadott kezével elkapta a kést. Ugri a dulakodás közben hátulról támadta meg Csehákot és fején hét centiméter hosszú mély sebet ejtett. Egy karosszéket is felkapott Ugri és azzal ugy febesújtotta a több sebből már ugysis vérző embert, hogy az összeesett. A kocsmáros segítségére sietett vendégének, de rosszul járt, mert Ugri őt is összeszurkálta. A verekedőket a csendőrség letartóztatta.

— **Biztosítsa kasszáját betörés, rablás ellen Rossija-Fonciere-nél Szubotica, Noviszad, V.-Beeskerek.**

— **Rabindranath Tagore Berlinben Hindenburg vendége lesz Berlinből jelentik: Rabindranath Tagore, a világhírű hindu költő, aki jelenleg európai körúton van, egyidő óta Németországban tartózkodik. Eddig már több városban tartott előadást, legközelebb pedig Berlinbe utazik, ahol Hindenburg köztársasági emök vendége lesz. A német színházak, Tagore látogatása alkalmából előadják a nagy költő szindarabjait, közöttük a »Postahivatal«-t, valamint Tagore legújabb darabját, »A nagy oleandervirág«-ot, amelynek kéziratát a költő magával hozta Európába.**

— **Takarékoskodhat telen is a fával, ha »Zephir« kályhát használ lakásában.** Kapható Barzel vaskereskedésben, Szubotica. Telefon 123. 5123

— **Dr. Ableisberg Pál orvos, orr-, fül- és gégespecialista külföldi utjáról visszaérkezett és rendeléseit újból megkezdte Pasiceva ulica 8.**

— **Gyönyörű nyárutó, legszebb ősz a Szent Margit-szigeten, Budapesten.** Közép-Európa legmodernebb belgyógyászati szanatóriuma. Világhírű kenes gyógyfürdők. Kényelmes, elegáns szállodák. Hangversenyek. Táncesték. A legideálisabb nyári-, őszi gyógy- és üdülőhely. Mérsékelt árak

— **Dr. Abelsberg Pál orvos, orr-, fül- és gégespecialista külföldi utjáról visszaérkezett és rendeléseit újból megkezdte Pasiceva ulica 8.**

— **Dr. Reisz Elek gyermekorvos szabadságáról hazaérkezett és rendelését megkezdte.**

— **Roth Olga kozmetikai intézetében (Subotica, Kralia Aleksandra ul. 4. Rossija Fonsiere pafota) az összes szépséghibákat u. m. szeplő, pattanás, málfolt, szemölcs, alkalmatlan hajszálakat, arcbőrhamlasztást stb. garantált eredménnyel kezel. — Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolítható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depresszióktól mielőbb megszabaduljon. Kiváló hatású saját készítményű szépségápoló szerek, kenőcsök, puderok, gyógyszappanok, arcfehéritő és szelídkenőcsök szétküldése az egész országban utánvétellel. Tanítványokat kiképzésre elfogadok.**

NYILTTER

Csödtömeg eladási hirdetmény

Leko I. dr., Leko Ernő, Bicskei Lukács és özv. Leko Imréné csödtömegében közhírré teszem, hogy a csödtömegválasztmány felhatalmazása alapján a csödtömeghez tartozó összes ingatlanok a sentai kir. járásbíró hatóság mint tkvi hatóság kiküldötté közbentjöttével önkéntes bírói árverésen, St.-Kanjizsán a község házáján eladottnak és pedig:

a Leko-féle gőzmalom, a hozzá tartozó lakóépületekkel és egy holdnyi területtel a tkvi hatóság 5408/1926. sz. végzése folytán 1926. évi szeptember 28-án d. e. 9 órakor;

a Leko Ernő-féle szállási ingatlanok a tkvi hatóság 4967/1926. sz. végzése folytán 1926. október 1-én d. e. 9 órakor;

özv. Leko Imréné-féle szállási ingatlanok a tkvi hatóság 4965/1926. sz. végzése folytán 1926. október 5-én d. e. 9 órakor;

a Bicskei Lukács-féle szállási ingatlanok a a tkvi hatóság 4966/1926. sz. végzése folytán 1926. október 7-én d. e. 9 órakor.

Az árverés közelebbi feltételei alulírott tömeggondnoknál, Kanjizsa város tanácsánál és a tkvi hatóságnál fenti számok alatt megtudhatók.

Senta, 1926. augusztus hó 16-án.

Dr. Braniszlav Pecarski
csödtömeggondnok

7359

Drogeria áthelyezés!

Értesitem nb. vevőimet, hogy drogeriámat az Aleksandrova utcai Farkas-féle fűszerkereskedő cég és Denikó trafik mellé helyeztem át.

Kérem nb. vevőim további szives pártfogását

Tisztelettel
Landauer Márton
gyógyszerész

7056

Üzlet átadó!

A zagrebi főtéren 28 év óta fennálló rövidáru-, női-, férfi fehérnemű, valamint

gyermek-konfekció üzlet

betegség miatt eladó. — Bővebbet Izidor Steiner Nasl. Löwenthal Zagreb, Jelačić trg 23.

Bőrkereskedők és cipőiparosok!

A Weil-féle „CSILLAG” talppolitúra a mellékelt ábra szerinti bádogdobozban, 12 színben kerül forgalomba. Minden bőrkereskedőnek fontos érdeke, hogy ezen 20 év óta legjobbnak elismert gyártmányt üzletében újból vezesse.

Cipőüzemek részére

1/2 kg-os és nagyobb bádogkannákban rendkívül gazdaságos. Árajánlatot és mintát kívánatra küldök, minőségért szavatolok.

Vajlova „Kolumbija” Kemijska Industrija
Beograd, Vidinska ulica 1.

6391

Alkalmi vétel

gyönyörű 9 karátos briliáns boutonok, platina briliáns karkötőóra, továbbá néhány szép briliáns gyűrű, nagyon olcsón eladó. Felvilágosítással szolgál „Bonbox”

Maribor Stolna ul. 1.

7517

30 év óta fennálló, egyre fejlődő, modernül kibővített

mechanikai vállalat

mely a nyomasztó gazdasági viszonyok dacára is virágzik és amely országunkban aktualitásánál fogva fejlődő tendenciában van és a legkedvezőbb jövővel kecsegtet, legalább

500.000 dinár tőkével

komoly társat keres

Szakképzettség nem feltétel, mert a vállalat szakképzett vezetés alatt áll.

Csak feltétlenül komoly ajánlatokat kérek „KOMOLY TÁRS” jelige alatt a lap kiadóhivatalába, mely azt továbbítja.

7357

Bayer

Aspirin tabletták

eredetiségükért és kiváló minőségükért

csak a valódi csomagolás (lapos doboz 6 avagy 20 tablettá tartalommal) a kék-fehér-piros védőbéllyeggel ellátva kezeskedik. Minden mai csomagolást sajtó árcédulájában utasítások és 52a.

Komlószedőket

felvesz a Glied-malom.

7446

Olcsó fogászat

minden hétfő, szerda és pénteken d. e. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig Suboticián Jelačićeva ul. 1., I. emelet: Karadjordjev trg sarkán Rudić kitérővel szemben 22 karátos aranykorona 200 D. Double korona 100 dinár Fehér fog 50 dinár Foghuzás 20 dinár

HLAGER HENR

szűrés és speciál. szaküzlet MUCICA, ALEK ZAGROVA I (Leliba) Jobb h. z. el. való flu tanoncul felvételtk. 6131

Fahivatalnok

ki a detail eladásban és a könyvelésben is perfekt, állást vállal

Levelek idb Deutsch Ignác Szentá, címére kéretnek

7451

Cipészek figyelmébe!

Speciális felsőrész készítés mindenféle fazon szerint legocsóbban és legmodernebb kivitelben

Róka István 7344 cipőfelsőrész készítő, Subotica, Zrinski trg 16. (az udvarban)

Zsiros és boros HORDÓK

állandó raktára KRIZ LAJOS géperőre berendezett adárüzemében, Subotica, V. kör, Blaško-keresztnél, Maszuranovičeva ul. 19

2776

KOMLÓSZÁRÍTÁSHOZ TENGERSZÁRÍTÁSHOZ mindenféle beltűdi és kültűdi S Z E N E T

Telefon 483. prompt szállítunk Telefon 483.

„CARBON” Adolf Nathan i Drugovi K. D. Novisad, Trg Oslobođenja 6.

7310

30.000 darab kézi cserépyerődeszka

darabonként 45 paráért eladó Cím a kiadóhivatalban.

7372

Európa összes országaiból érkeznek áruk a világ minden országából jönnek bevásárlók a

11. Bécsi Nemzetközi Vásárra

1926. szeptember 3—12.

HOL MARAD ÖN?

Külön kiállítások: Nemzetközi motorkerékpár kiállítás. — Szénavásár. Műszaki újdonságok és találmányok. — Eutorkiállítás. Speciális osztály: KISLAKÁS BERENDEZÉSEK.

SZIKRATÁVIRÓVÁSÁR

(Messepalast: 1926. szeptember 3—19.)

Vizumkényszer nincs. Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztriába. Meneti jegy mérséklés az osztrák és külföldi vasutakon és a Dunán. Mindennemű felvilágosítás és vásárigazolvány 40 dinár árban kapható

WIENER MESSE A. G. WIEN VII.

továbbá a tiszteletbeli megbízottaknál:

Subotica: Schenker & Comp. Első Jucoszláv Szállítványozási R. T.

637

Legjobb minőségű, friss

I-a teavaj

kapható mindennap

Ruska Mlekara
Wilsonova 20.
(Postával szemben)

377

Üzletátalakítás

miatt értesitem a t. közönséget, hogy esemege és fűszerben szükségletét házam kapubejárata alatt szerezheti be.

SUGÁR MANÓ

cég

Szeplők, májfoltok, pörse- nések, arcbőrtisztítási anyag ellen a legjobb szer

Creme Paruvary

Készíti:

Blum gyógyszerár Subotica Kapható mindentütt

383

Értesitem

t. üzletfeleimet, hogy **WATPROOF** már megérkezett

Saniter kályhás Subotica, Pašičeva u. 10

Házak posta közelében lakásokkal, üzlethelyiségek a főtéren és kocsmá lakással. Villatellék Palicson sűrűn jutányosan eladók. Bővebbet Földes ruhaüzlet

SENTÁN

a „Bácsme gyei Napló” részére hirdetéseket árszabály szerint fiókkiadóhivatalunk

MOLNÁR SZ. VINCE könyvkereskedése vesz fel

Többszöri hirdetésnél árkedvezmény!

OLCSÓNŐKÉI

előnyös feltételek mellett történésre folytatott több évre. **ELADOK, BÉRBEADOK VESZÉK, BÉRBEV SZÉK** földet, házakat, gyárakat és bizományba mindenféle árut

BESZERZÉK kávéház, vendéglő, italmérés honpolgársági és kiutazási engedélyeket

FOGADOK mindenféle kérvények megírását, szerb, horvát, magyar, német, angol és francia nyelven **ELJÁROK** szabada mazási ügyekben, szolidan, gyorsan és a legpontosabban

JOSIP PEIĆ kereskedelmi és bizományi ügynő sége Subotica VI. Trumbičeva ulica 10.

Előnyomdát

legújabb rajzokkal felszerelve

olcsón szállit Bleier Márk

I. Jugo-Sl. Előnyomda és berendezési Gyára SENTA

2 vagonos malmunkba főmolnárt keresünk

f. évi október 1-i belépésre. Csakis olyan szakemberek jelentkezzenek, kik huzamosabb időn át modern malmokban állásban voltak, siksziták és hengerek szakszerű kezelésében jártasak és rendszeres egének. Szerb-német és magyarnyelvet beszélők előnyben részesülnek. Ajánkozók sajátkezűleg irt levelüket fizetési igényük, kor, vallás és családi állapotuk megjelölésével az

I. BACI HENGERMALOM
Ertl István Bac, (Bačka)
címre küldjék be. 7493

Bejegyzett lisztnagykereskedő cég Bécsben évek óta fennáll, alsó és felső Ausztriában különösen pékeknel kiválóan bevezetve, legjobban szervezve, jónevű és szállítóképes malomképviselőt vagy örömlénynek proper eladását átvenné. Levelét „Qualitätsmühle 4258“ jellegre M. Dukas A. G. Wien I/1.

**Z S Á K
Z S I N E G
P O N Y V A**

kender és manilla kévekötő fonalak, fűző- és cséplőgép tömlők, ponyvakölcsöző intézet. Kárpitos kellékek, butorszövet, afrique, lószőr, pehelytollpótló stb. Szőnyeg és linoleum nagy választékban **ENGROSS, EN DETAIL.**

Weitzenfeld és Társa Subotica
Detail Városi bérpálya. — Telefon 192.
Engross Wilsonova ulica 7. — Telefon 190.

Jöjjön Budapestre!

Budapesti és balatoni fürdők vendégei a magyar vasutakon 50% kedvezményt kapnak.

CONTINENTAL SZÁLLODA
Budapest V.I., Dohány-utca 42. (Hungaria-fürdő épületében). — Modern comfort! — Mérsékelt árak!

LIGET SZANATÓRIUM
Legmodernabb gyógyintézet gyógyó, bélbeteg, szív-, veses- és cukorbetegségek részére. Vizgyógyintézet, VI., Nagy János (Bencaur) utca 47. szám.

Dr. PAJOR
szanatórium és vizgyógyintézet Budapest, VIII., Vas utca 17. szám.

PARK-SZANATÓRIUM
Legkiválóbb sebészeti gyógyintézet, szülészeti osztály, urológia, hólyag, prosztata, vesebetegségek kezelése. Röntgen. VI., Aréna-ut 54.

ROYAL-NAGYSZÁLLÓ
VII. Erzsébet körút 45-47. Világnyitja és szálló! Budapesti és más magyar fürdők látogatói 50 százalékos kedvezményt kapnak.

SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM
Klimatikus, első osztályú 80-80 ágyasok részére Nap- és légfürdők I., Béni Eötvös ut 12. szám.

SZENT MARGITSZIGET
A Duna-folyóca gyógyó. 100 holdas park. Nagyszálló. Szanatórium. Magyarország legmodernebb üdülő- és gyógyintélete. Kénos és szénásványgyógyfürdők kövesény, lemezes és lószőnyeg ellen. Thermal strandfürdő.

Dugattyugyűrű
mindegyik méretben, 40 mm átmérőjű fejtű, 65 mm-rel magasabbban és alacsonyabban való emelkedésű, fordó és lépcsős változatú, szilárdan rakható.
Követségesen olcsó árak! Szállítás utánvétellel!
SLAVKO MARKOŠ I DEJČ
autospécialna radionica, BEOGRAD, Stojanin Jaska ul. 22

PALMA
Gummitalp és gummisarok

Rossz időben egyáltalán nem luxus, ha „Palma“-t hord cipőjén, jó időben a szandálján, mert a járás ezzel kellemes és ruganyos és így minden takarékos és praktikus gondolkodó embernek szüksége van erre. Miért? Mert tartósabb és olcsóbb, mint a bőr. Tegyen kísérletet és gyorsan arra a meggyőződésre jut, hogy nem is szabad „Palma“ nélkül felvennie cipőjét.

KUTFURÁSI VALLALAT
20 évi gyakorlattal bíró kútfuró-master vezetése alatt kútfurást és tisztítást vállal úgy helyben, mint vidéken.
LÓNÁRT LAJOS
lakatos és vízvezeték szerelő Subotica, Siro smajerova ul. 20. Huzpica

Utilevelek beszerzését és láttamozását
(vizumozását) — Oroszországot és Északamerikát kivéve — tartózkodási engedélyt, hirdelőreket a „Sluzbena Novina“-ben, nyugdíjak rendszerét és minden egyéb ügyet gyorsan elintéző a suboticei kiállítás kiállítását nyert és a nagykorúság körében közbizalomnak örvendő: „ORION“-vállalat
Beograd, Gospodar Jevremova ulica 6. a Katinogden körében. 8164

ESTI KURIR
Budapesti estilap. Főszerkesztő: Rassy Károly
A liberális polgárság lapja.
A magyarországi eseményekről az Esti Kurirból értesül a leggyorsabban. Jogszámláiban kapható a kora délelőtti órákban. Egyes szám ára 2:50 din. Előfizetési díj egy hónapra 60 din. Előfizetéseket elfogad a jogszámlái főbizományos **Medjnarodni Prom. Novinski i Oglosni Zvezd d. d.**
Pedraškica Subotica, Vajnovičeva ul. 7.

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!
Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyarákat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk
500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 160 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítenek. — A szöveget mi lefordítjuk.
Jó papír. — Izléses kivitel.
Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.
Szállítás utánvétellel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Iparüzem kibővítéséhez 300.000 dinár tőkével

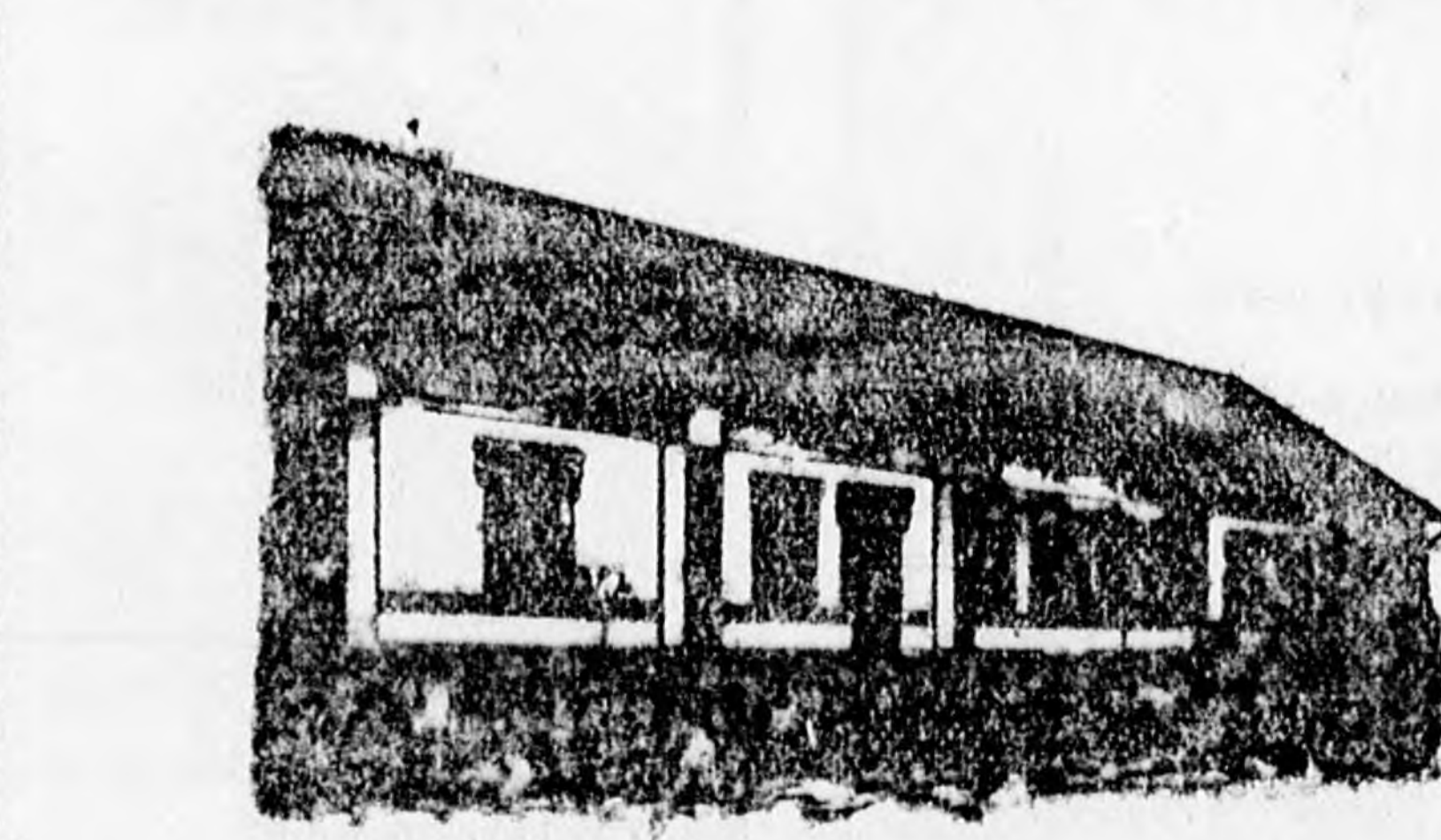
TÁRS KERESTETIK
Biztos ekzisztencia. Tőke biztosítva. Közlebbi Schmolka hirdetőirodában Noviad Futoški put 2. „Biztos ekzisztencia“ jelige alatt.

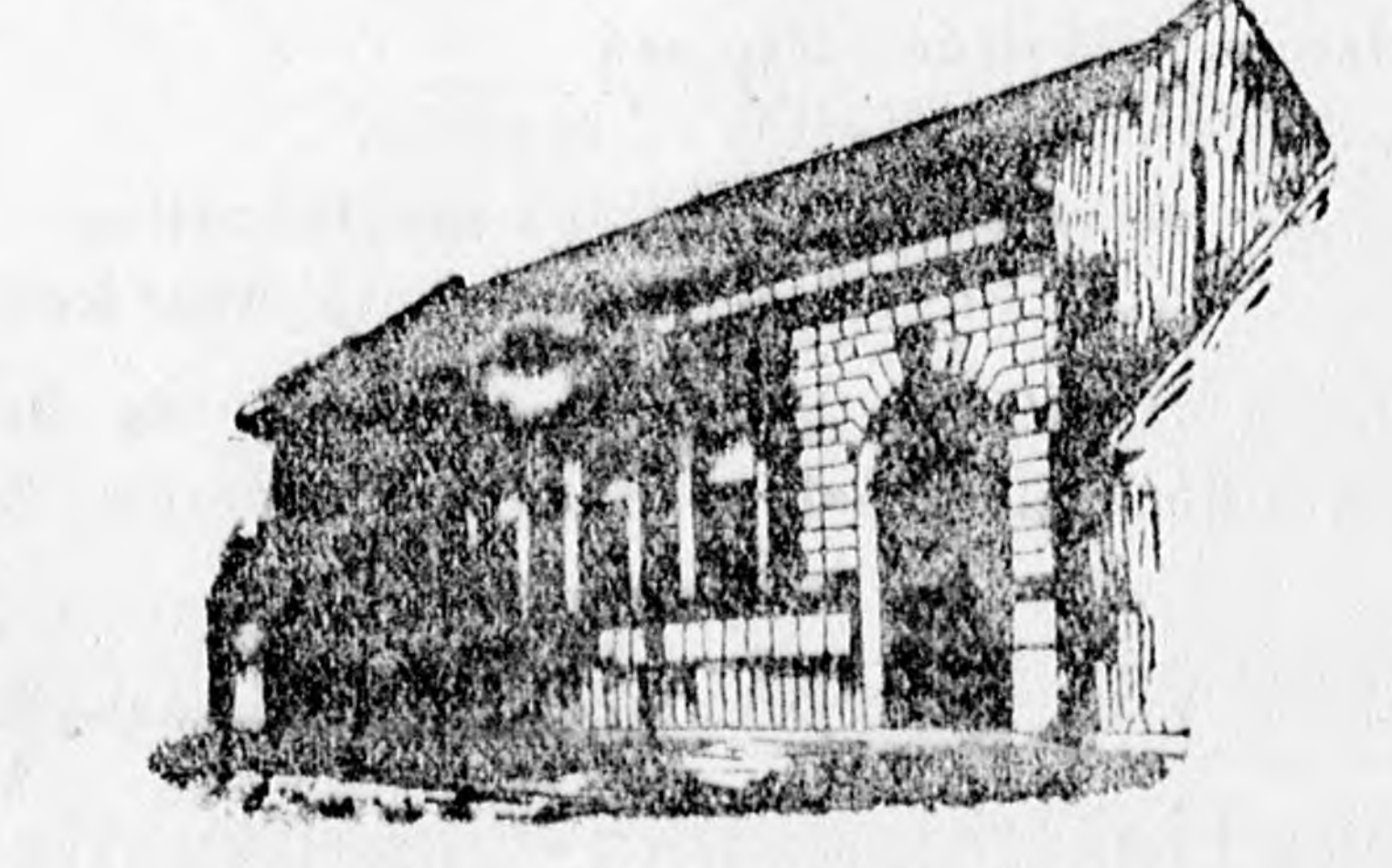
Zománedény legolcsóbban beszerezhető

BARZEL VASKERESKEDÉS SUBOTICA
(KOVÁCS-KÁZ)

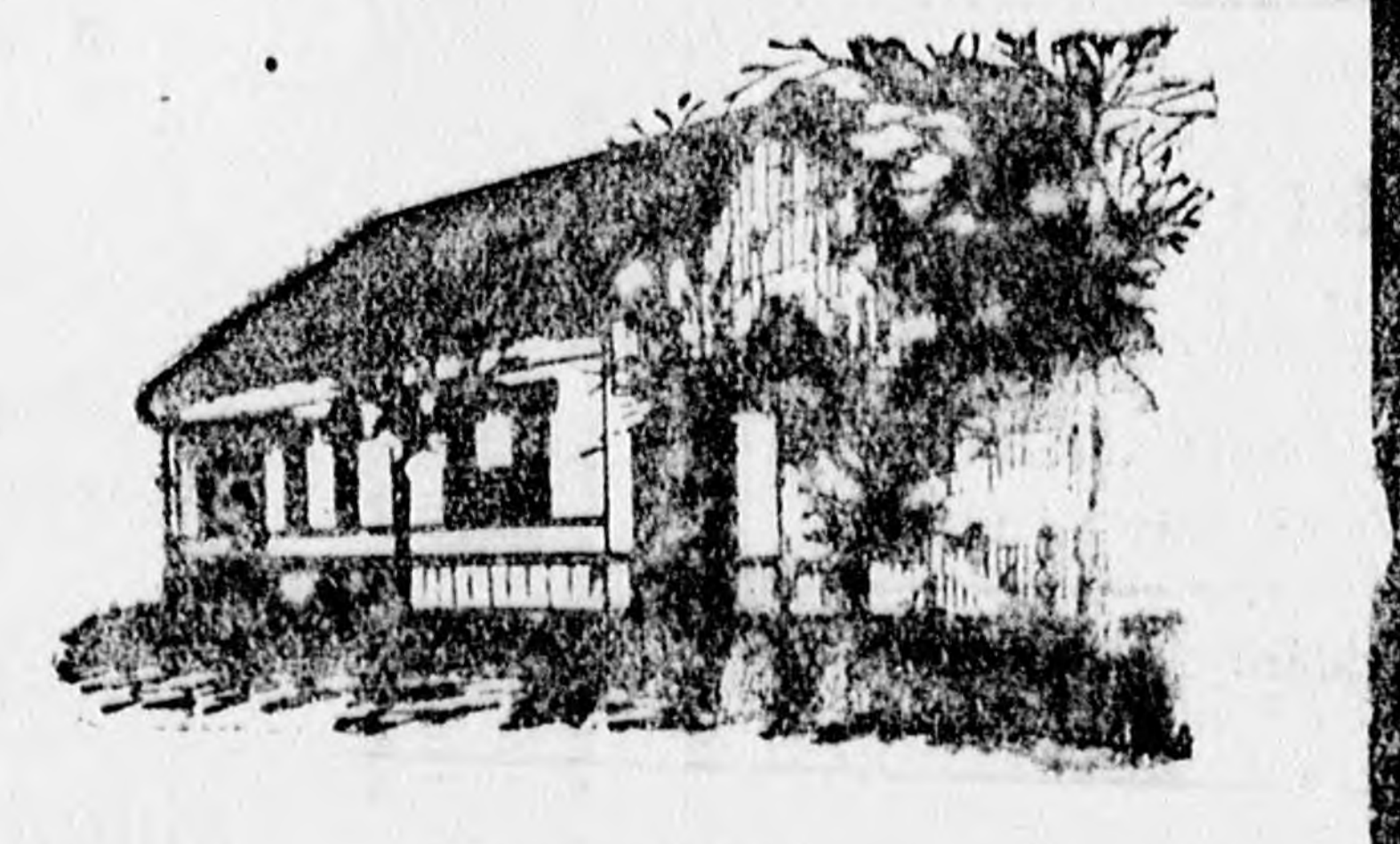
Akar-e 20 dinárért birtulajdonos lenni?

I. nyeremény
Húszá lakossági szeptember 25-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

II. nyeremény
Ez a három ház a semberi Rokkantsorsjegy nyereménye. Ezenkívül 225 értékű tárgy

III. nyeremény
Húszá jegyzéket az újságokban közlésességek kapható mindenütt

Képviseletet és előrusítókat magas jutalék mellett felvezetünk. Irásbeli ajánlatokat Rokkant-Egyet Sorsjegyszabály Szabotica, postafiók 43 címre.

KORZÓ MOZI

Hétfőtől — szerdáig

Zárva!

LIFKA MOZI

Hétfőtől — szerdáig

Premier! Ujdonság!

Vizözön

Burleszk attrakció 6 felvonásban. — Főszereplő: **Sid. Chaplin** **Charlie Chaplin** fivére.

A film különös szenzációja egy idomított foka dressirozott játéka

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg mellékelendő.

Jóvedelmezó képviselőket átad ügynököknek, képviselőknél, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 9784« jelige alatt a következő címre küldendő: Piras, Prag. Jindriška 18 Č.S.R. 1613

PINTÉR gyógyszerész

Jó megjelenésű nő pincérnőnek felvétetik. Vilsonova ul. 33. szám. 7348

VÉTEL-ELADÁS

Gummiradlis könnyű hintó födeles. kitűnő karban eladó. Sefčić, Palló. 7429

Eladó szabadkézből egy magánház és azonnal beköltözhető. I. Skotus Vlatara 49. 7414

40.000 lakosú városban egy iómeneteli fodrászüzlet a beltéren azonnal eladó. Cim a kiadóban. 7403

Kettő egy-egy szobás és most épülő szabad esetleg egy kétszobás lakás kiadó. VI. Stipe Grčića ul. 46. szám alatt. — O' reflektánsok jöhetnek tekintetbe, akik a bérletet egy évre előre kifizetik, hogy az építési költségeknek némi része fedezve legyen. 7458

Eladó méhek 43 ládával 12 kassal, mézzel ellátva, méhessel, többi felszereléssel, mind iókarban D. 8.000.— D. Mihelčić, Sirokopolje, kolodvor. 7339

1-2 pár Tóth-követ keresek megvételre, esetleg berendezéssel. Lakos Károly, Temerin. 7393

Nagyon szép antik képek, egy wiener porcelánra festett kép eladó. 7417

Nagyon szép foszított tollpárnák kilószámra eladók. Cim a kiadóban. 7416

Eladó egy uri divat szabóüzlet elhalálózás miatt jó forgalommal a főútcán. Josip Pečić agentura Subotica. 7373

Főmólnárt felvesz szeptember 1-i belépéssel Zádory-malom, Sztarav Moravica. 7459

Házaspár keres
a város belterületén
1-2 szobás lakást konyhasználattal szeptember 1-i beköltözésre.
Cimeket a kiadóba kérek. 7519

Osztálysorsiatékgyűjtnököket keres osztálysorsjegyek eladására jutalékkal. Ajánlatok Gyetval Lajos sorsjegyvárudáta Bačka-Topola küldendők. 7369

Képviselőt, lerakatot helviséggel és nagy telekkel, bármilyent elfogadok. Cim a kiadóban. 7492

Mankülőzönöt és egy buhijavógót, magas fizetéssel felvesz Kummerkramer, Sombor. Csak elsőrendű munkaerők jönnek figyelembe! 3375

Fiatal cukrászsegéd szeptember 1-re állást keres. Cim: J. Sch., Hotel Therapia, Crikvenica. 7510

Gabonaszakmás, nőtlen fiatalember 40.000 dinárral jó gabonatermő vidéken lakó társat keres. Cim a kiadóban. 7508

Üzves beláro takarító, ki szépen tud vikszelni, azonnali belépésre keresettek. Reményi fogmüterm, Strossmayerova 5. 7525

Legjobb minőségű fehér és arany **FOGAKAT**
mindenképp olcsóbban, lemesszebbmenő garancia mellett készítik. Tartós fogtömések. Érzéstelenített foghúzás.
Dent. SCHÄFFER GÉZA
Subotica Kr. Aleksandrova u. 15. Vasuti parkkal szemben.
Kétfelcsés sarokház.
Vidékiek aznap lehetőleg költöztetnek. 6704

Mulladékolmot vesz Szabó szerelő, Zmaj Jovina 5. — Elvanott fürdőkályha eladó. 7016

160 hold elsőrendű szántó téglavárral, szép nagy tanvály, két hold termő szőlővel, élő és holt felszereléssel — Diakova háztárában holdanként 5000 dinárért megvehető. — Bömches közvetítési iro-

Eladó 40 hold körül (egy hold 1600 □) jó termésű birtok Slavonijában, Brod n/S mellett, ut mellett fekszik és közel a vasuti állomáshoz, az árvíznek nincs kitéve. Nagy ház, az összes szükséges mellék-helviséggel. A házban vendéglő és üzlet, olcsón és jó feltétellel eladó, azonnal be is költözhető. — Cim: Vlersiiska Udruga, Sibini, Slavonija. 7514

Ház Szentán, 25 éve fennálló jóbevezetett pékműhellyel, eladó, vagy kiadó. Esetleg társulás a pékségben. Érdeklődni: Szentá, Ivana Senkovića (Szécsi) utca 6. 7494

KÜLÖNFÉLE

Házvezetőnő ajánlkozik, háztartás minden ágában jártas és jól főz, éves bizonyítványokkal rendelkezik. Cim: VII. Cvetna utca 8. 7489

Munkaadók figyelmébe! Cukorrépa és tengeri szedést vállalkoz nagyobb és kisebb mennyiségben. Feltételeket, esetleg szerződéseket kérem címemre küldeni. Munkálatok élelmezéssel és személyszállítással vállalkoz bármikori munkakezddettel. Kollár József munkavállalkozó, Petrovci (Prekmurje). 7509

Butorozott szoba a beltéren magános nőnek kiadó. Cim a kiadóban. 7387

Diáklányokat, esetleg fiukat teljes ellátásra 600 dinárért elfogad Szécsi Istvánné, Senta, Andrija utca 20. 7500

Kerestetik teljes ellátásra negyedik vagy ötödik gimnazista tanuló nagyon kedvező feltételek mellett. Némétül beszélő előnyben. Cim a kiadóban. 7505

Kiadó a belváros közepén különbejáratu, minden komforttal berendezett butorozott szoba egy vagy két személy részére. Cim a kiadóhivatalban. 7516

Diátás és finom házikoszt kapható Zmaj Jovin trg 3. Telefon 363. 7503

Ha ruházlet megnyitás Subotican. Rudics-uccában, a gyümölcsiacon. — Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolcsóbb be vásárlási forrása. Divatos férfiöltöny 550 dinár, férfiraglán szövetből 600 és 700 dinár, covercoat-ból 700 és 1000 dinár, divatos női kabát 550 dinár, Gyermekruha 250, esőköpeny 250 dinár. Elegáns szövetgummiöppeny 475 dinár. Lüsszterkabát 375 dinár, tennisz divatnadrág 225 dinár. Férfi vászonöltöny 550 dinár. Vidékre utánvéttel. Meg nem felelés esetén a pént visszAADOM. A saját érdekében ügyeljen a címre. — Földes Samu ruhaárúháza. 5905

Uj zongorák, pianók csakis elsőrendű világ-márkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves iótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 706

Utlevelek vizumozását, utlevelek elkészítését gyorsan és pontosan eszközi Szentán Kaszás József nyug. főtiszt. Miletićeva utca 21. 6972

Kemény-féle ecet- és konzervvár, Subotica, I. Vojnovićeva ul. 5. értesíti t. vevőit, hogy a vizes uborka eladását újból mekezdte. Egyben figyelemztet minden lelkiismeretes háziasszonyt, hogy uborka, paprika és egyéb konzerv tölire való eltevéséhez az üzletekben csakis Kemény-féle essencet fogadjon el. 6590

Két diákot teljes ellátásra felveszek. Grün Márkné, Trumbićeva ul. 18.

Nagyfölden 24 lánca szántóföld bérbeadó. Cim Kuzmanović Sombori-ut 1. 7467

Vidéki hölgyek és urak ékszerjavítást és drágaköfoglalást megvárhatják Blaha órák és ék zeresznél Subotica, Edénypiac. 7310

Neveztközi Tudakozó Iroda, Subotica, Kralja Aleksandra utca 9. Utlevelek konzuli láttamozását legolcsóbban végzi, konzuli illetékeken kívül 30 dinár díjért. Beküldés posta után. 7133

Butorozott szoba a beltéren kiadó. Cim: Pallas Reklam Subotica. 7455

HÁZASSÁG

Intelligens idősebb földbirtokos, özvegy, gyermek nélküli, szerb gör. vallásu, hajlandó volna ismeretséget kötni, örökbefogadás vagy házasság céljából 31 éven aluli jobb házból való leánynyal. Vallás nem jön figyelembe. Hozományra nem reflektál. Lakik Vajdaság szép városában. Ajánlatokat fényképpel a lap kiadóba »Özvegy« jelizére kérem küldeni. 7513

FOGLALKOZÁS

15—20.000 dinár kaucióval, kereskedelmi érettségivel, 4 évi gyakorlat, pénztárnoki, könyvelői állást keres fiatalember. Jelige »Jövő« Velikibecskerek »Bega« hirdető. 7442

Fényképészsegéd vagy nő ki perfekt negativ és pozitív retusőr, azonnali belépésre keresek. Fényképes ajánlatok Wetzl fényképész Staribečej küldendők. 7501

Uri családnál keres házaspár szépen butorozott szobát ellátással együtt
Cimeket a kiadó továbbít. 7520

Főmólnár, 38 éves, állást keres azonnali belépésre jó bizonyítványokkal. Elfogad bármilyen malom szakszerű vezetését. Nagyobb export malomba sarzsinnak is elmegy. Meghívásra személyesen megjelen. Szíves meghívást kér Császár János, Pačir. 7497

Kinderfräulein mit kroatisch, deutsche Sprachkenntnisse zu 6 und 13 Jahr Mädchen wird bei Alexander Kriehaber gesucht. Vilsonova ul. 6. 7523

Alig használt 4000 kg Skala **hidmérleg** igen jó állapotban jutányosan eladó. **Göp János** Vrsac, Corman ul. 15. 7498

Rövidáru szakmát értő ügyes kiszolgáló felvétetik Cim a kiadóban. 7524

Jómunkás borbélysegéd azonnalra vagy szeptember 1-ére vidéki üzletben jó fizetéssel felvétetik. Ujvári András, Starakanija. 7502

Sz. deutsche Kinderfräulein. Klavierspiel be vorzugt. Anträge sind an Kálmán Pfeiffer Baimok zu richten. 7483

Keresek bizalmas állást jó referenciák mellett 15—20.000 din. kaucióval, szerb, horvát, német, magyar nyelvismerettel. Pečić agentura Subotica. 7410

Nőfodrász- és manikűrözönöt keresek állandó alkalmazásra. Franjo Mijan Mostar. 7490

FIFI KÖLNI VIZ

Szücssegéd, komolv, jó munkás, aki önállóan dolgozik, kabát és Jackent, jó fizetéssel felvétetik. — Emil Feldmann szőrmeke reskedő, Zagreb, Nikolićeva ul. 7. 7499

Miveltebb 14—15 éves leánvt, aki szerbül is beszél, állandó foglalkozást kaphat. Cim a kiadóban. 7484

Szoptatósdáikának ajánlkozik 30 éves egészséges fiatalasszony. Leveleket »Daika« jelizére kérek a bačko-petrovoseloi postára. 7444

Munkásnök felvétetnek könnyű munkára, V. kör, Gaieva ul. 63. (volt Bethlen-u.) 7380

Társ kerestetik egy rentabilis üzlethez közreműködéssel és némi készpénzzel. Josip Pečić kereskedelmi és bizományi ügynőksége Subotica I. Pajc Kujundžićeva 5. 7338

Énekesnőket zenekarba fizetéssel felveszünk. Cim a kiadóban. 7443

Jómunkás felsőrész készítő szabász és egy ragasztó felvétetik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével Düh István Murska-Sobota 190, Prekmurje, kérek. 7409

A villamos világítás biztosság:
A villamos világítás: tisztaság
A villamos világítás: kényelem
A villamos világítás: megtakarítás
Önnek is villamos világítást kell bevezetni
A villanytelep városi üzlete gyorsan, olcsón és szakszerűen felszereli a villanyvilágítást, sőt kedvező fizetési feltételeket is biztosít.
VILÁGITSON VILAMOSSÁGGAL, MEGELÉGEDETT LESZ
Subotička Električna Željeznica i Osvetlenje d. d.
Odelenje za Osvetlenje i Pogon
KOSTINA ULICA 1. — TELEFON 503.

Ivuszem
Kapható Le akaton minden gyógyszerüzletben vagy egyenként a gyárból az iókereskedőknél.
M. HRUJAK gyógyszerész és I. SAK 7006

Bednárz kertészlet (Starakanija) őszli áriegyzéke megjelent és azt kívánatra bérmentve küldi. Úgyanott földieper palánták 100 darabonként 80 dinárért kaphatók. 7511